

Utopia

14. MARS 2007
NR 5 • UKE 11 • 32. ÅRG.

STUDENTAVISA I TROMSØ

Bolognaprosessen tar til sikte på å strømlinjeforme det europeiske utdanningsmarkedet. **BOLOGNAPROSESSEN** side 7

Vibeke Aune fra TSI Boksing måtte ta til takke med sølv i NM

HARDE SLAG FOR TSI BOKSING side 26

TER

FOKUS

KULTUR

MENINGER

SPORT

NORDNORGEBANEN

fokus på burmesiske kvinners situasjon

Tzarm, representant for vinnerne av studentenes fredspris, talte på 8. mars om kvinners situasjon under det burmesiske militærdiktaturet.

NYHETER side 5

Tungtvann i fullt oppkok

For alt annet enn et tårevått farvel Tungtvann serverte sin trofaste fans. Deinspikka hip-hop dro gruppa svetten ut av samtlige oppmøtte og

erklærte et verdig farvel på Verkstedet 10. mars.

KULTUR side 24

EN PLATE TIL

Ry Cooder har kanskje sluppet det mest sjarmerende amerikansk folkemusikk kan tilby.

KULTUR side 29

UTILGJENGELIG OM "INN"

Utopias meningsronker kaster seg inn i et meningshelvete og prøver å gi faen.

KULTUR side 19

STUDENTSTYREVALG PÅ TRAPPENE

20. til 28. mars er det igjen duket for studentstyrevalg

NYHETER side 2, 8, 9 OG 31

LEDER

Kan vi vere best i alt?

For tida freser debatten om eliteuniversiteter i norske aviser og i stadig fleire europeiske land poppar eliteuniversitet opp på utdanningskartet. No sist er det professor ved Høgskolen i Oslo, Rune Slagstad, som har sedd seg lei av alle profesjons- og bachelorstudentar og ønskjer å etablere eit eige eliteuniversitet i Oslo, som skal vere ope berre for masterstudentar (sjå side 10-11). Rektor ved UiT, Jarle Aarbakke, uttalar i denne utgåva at eliteuniversitet i Norge er ein dårleg idé. Det er ikkje ei særleg overraskande utsegn når fusjonsprosessen mellom Universitetet og Høgskolen i Tromsø køyrer på med han i førarsetet. Ein fusjon mellom dei to institusjonane fører jo til akkurat det motsette av den sentraliseringa av forskingsressursar etableringa av eit eliteuniversitet vil gjere, nemleg ei spreininga av fagpersonar utover fleire institusjonar. Pådrivarane for fusjonen hevdar vi treng ein større utdanningsinstitusjon for å vere med i konkurransen om studentar internasjonalt. Slagstad og hans haldningsfrender meiner vi treng eit eliteuniversitet for å hevde oss i konkurransen om dei gode forskarane på den internasjonale utdanningsmarknaden. Eg meiner det er på tide å slutte å snakke om å konkurransen på den internasjonale utdanningsmarknaden, det er tydeleg at vi ikkje kan vinne konkurransen om både forskarar og studentar. Vi må heller sjå på kor vi faktisk hevdar oss. For det er nemleg ein konkurranse vi vinn allereie i dag. Noreg er eit av dei landa i verda med den høgast utdanna befolkninga. Alle land kan utdanne nokre få superhovud, men ikkje mange land har ressursane og infrastrukturen til å utdanne alle. Om vi held fram med nokre gode utdanningsinstitusjonar, slik vi har i dag, og ikkje sprer fagpersonane utover fleire og fleire institusjonar, på same tid som vi ikkje sentraliserer dei til ein stad der berre nokre få utvalde får ta del i deira kunnskap, har vi sjansen til å halde oss på topp i konkurransen om å vere det best utdanna folket i verda. Eg foreslår rett og slett at vi ikkje forsøker å vere best i alle konkurransar, men fokuserar på ein vi har sjansen om å vinne.

TALE SEVERINA HALSØR

Politiser studentpolitikken!

Flertallet av studentstyrets medlemmer (8) velges fra de såkalte "politiske listene", mens resten (7) velges fra fakultetene på noe som er ment å være allmøter. Problemet med de politiske listene er at de i altfor liten grad er politiske. Hadde man ikke visst på forhånd at Moderat Liste er ment å være en type høyreside-liste, at Sosialistisk Studentlag er ment å være en slags venstreside-liste, at Sosialliberal liste er ment å være en slags midt i mellom liste eller at AUF-lista var en AUF-liste, så ville det være vanskelig å gjette seg til de enkeltes ideologiske tilhørighet. Forhåpentligvis vil dette komme tydeligere frem i løpet av valgkampen, for alle er jo enige om at bussprisene burde vært lavere, kantinematen bedre og billigere og utvekslingsavtalene flere. Hva velger man å prioritere høyest og hvordan vil man gå fram for å oppnå nettopp det?

Flere av listene trekker frem utveksling og internasjonalisering som et av satsingsområdene for studentpolitikken, men oppmerksomheten rettes ikke utenfor campusområdets grenser. Når

Øyvind Mikalsen fra Moderat Liste sier at "det er viktig å jobbe for studentenes interesser i Tromsø, ikke å finne løsninger på verdensproblemer", så virker det som om studentenes interesser i Tromsø er fullstendig løsrevet fra resten av verdens problemer. Og det er her de reelle politiske motsetningene mellom listene eventuelt kan tre frem, i møtet med verden utenfor campus. For hvordan skal man oppnå lavere busspriser, billigere mat og et styrket karrieresenter, hvis man ikke forholder seg aktivt til verden utenfor universitetet? Eller hva om interessene til studenter i Tromsø henger sammen med andre grupper sine interesser, både i og utenfor Norge?

Og selv om man ikke "løser" verdensproblemer i studentstyret, så må det da gå an å mene noe om dem, diskutere dem og forholde seg til dem. Dessuten er det mulig, som da studentstyret med bred enighet vedtok å jobbe for at Universitetet i Tromsø skulle bli et "Fairtrade-universitet", å gjøre noe aktivt lokalt som også handler om noe mer enn det konkrete på campus og "studentenes interesser

i Tromsø". Det er en misforståelse å tro at om man behandler slike saker så svekkes studentdemokratiets legitimitet og oppslutningen rundt det. Hvis den overhodet kunne svekkes ytterligere. Nettopp ved å utvide eget nedslagsfelt og maktområde er det mulig for studentstyret å gjøre seg selv viktigere og dermed mer interessante, både å stemme på og ville være med i. Man vinner ikke stemmer, makt og legitimitet ved uvilje mot å se seg selv som en del av en større helhet.

Det sittende studentstyret har markert seg lokalt i forbindelse med fusjonsdebatten og barnehageprisene og nasjonalt i forbindelse med debatten om privat studentforsikring og avskaffelse for arbeidsavgift for internasjonale studenter. Dette er viktige saker som har demonstrert studentpolitikkenes rolle, også utenfor Tromsø og som bør få alle studenter til å engasjere seg i det kommende valget. Godt valg!

CLEMET ASKHEIM
INGVILD BUHAUG (ILLUSTRASJON)

Utopia

Universitetet
i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø
utopia@utopia.no
www.utopia.no

Telefon: 77 64 59 00
Fax: 77 64 51 99

ANSVARLIG REDAKTØR:
Tale Severina Halsør
redaktor@utopia.no

NYHETSREDAKTØR:
Jørn Normann Pedersen
nyhet@utopia.no

KULTURREDAKTØR:
Frithjof Eide Fjeldstad
kultur@utopia.no

FOTOSJEF:
Ingrid N. Halvorsen
foto@utopia.no

LAYOUTSJEF:
Kristian O. Gundersen
kristian@utopia.no

IT-ANSVARLIG:
Pål Andreas Tomter
it@utopia.no

FRIVILLIGE:

Ane Elene Johansen
Anni Marit Norman
Benedikte Aas
Clemet Askheim
Hans Kristen Hyrve

Inga B. Tøllefsen
Inge Steine
Ingrid Chr. Sandnæs
Ingvild Buhaug
Joep Aarts

Kjell Sture Johansen
Kristin Renate Heimsnes
Torgersen
Lone Dydal
Marthe Nustad
Magnus A. Holte
Magnus Dale
Mats Aas
Robert Vangstad Utvik
Siri Gaski

Oppheta debatt om høgare utdanning

ACTION: Det blei harde frontar då ungdomspolitikarane møttest til debatt om høgare utdanning.

Ikkje ein stol var ledig i første og folk hang over rekkverka i andre. Det var klart for utdanningspolitisk debatt på Driv 7. mars. På scena var fem leidarar og ein vikar, ordkampen mellom ungdomspartia kunne byrje.

Det sviande budsjettkuttet stakk seg tidleg ut som eit ynda emne, men det starta seg etterkvart til eit fiffig lite stevne der politikarane forsøkte å overgå kvarandres ridekunster med dei velstrigla fall- og begrepshestane sine. Det var først etter at publikum fekk lov å entre bana at kampen verkeleg tok seg opp. Spørsmåla frå salen fekk tåka til å lette.

Mot FrP og Høgre, for alt som er bra AuFs nestleiar Eskil Pedersen framheva likhetsprinsippet. Derfor var åpne universitet og høgskular og arbeid mot innføring av skulepengar ein fanesak. Også Sosialistisk Ungdom (SU) satte lik rett til utdanning øverst. – Me trur ikkje dei flinkaste blir flinkare av at det er mindre studentar, påpeika Kirsti Bergstø frå SU. Å sjå på utdanning som ein del av eit større bilde var viktig for Bergstø som langa ut: – Når me seier me er mot FrP og Høgre, er det fordi med er for folkestyre, demokrati, likestilling og alt som er bra.

– Barnehagar og høgare utdanning handlar om velferd og bør nyttast til å motverke reproduksjon av forskjellar i samfunnet. Det er eit klassespørsmål, hevda ho vidare.

Poeng viktigare enn kunnskap Vidare kritiserer Bergstø den nyliberalistiske tankegangen som har gjort deg gjeldande i høgere utdanning dei siste åra. – Reformene dei siste åra har hatt utviklingstrekk i retning av auka fokus på økonomiske incentiver for utdanning og forskning. Mellom anna har ein eit publiseringssystem som ligg til grunn finansieringa, der det er viktigare å produsere poeng enn kunnskap. Når det er slik at ein får fleire poeng for å publisere i store utanlandske magasin, so kan det ha konsekvensar både for den akademiske fridomen og for prinsippet om tilgjengeleg forskning, seier Bergstø.

– **Dobbeltmoral og hykleri** Frå Unge Høgre si side blei nødvendigheten av ei spisstening understreka. – Det er ein sjukdom at alle høgskular i Norge vil bli universitet, hevda Torbjørn Røe Isaksen som roste høgare inntakskrav, talte for satsing på einarar, innspel frå næringslivet og for å gje meir frihet til kvar enkelt utdanningsinstitusjon for å stå sterkare internasjonalt. Universiteta burde bli stiftelsar, agiterte lederen, som nytta høve til å vifte ein raud klut framfor Arbeiderpartiet: – Jens Stoltenberg gjekk på Steinerskulen, han er ikkje eit resultat

av likhetsskulen, men av dobbeltmoral og hykleri, agiterte Unge Høgre-leiaren vidare.

Målsetjingar framfor resultat Trond Bjerkedal frå FpU såg på det som eit stort problem at so mange sitt igjen med store studielån og ikkje klarer å fullføre studiane. Høgare inntakskrav er svaret ifølge Bjerkedal, som også talte for å sleppe næringslivet meir til i utdanninga. Vidare såg FpU helst at finansieringa av forskningsmiløa blei fastsatt utifrå målsetjingar framfor resultat som i dag. På spørsmål om ein trengte mellomfag i statsvitenskap for å delta i utdanningsdebatten kom Bjerkedal med følgende retur: – Må ein være narkoman for å kunne diskutere narkotikapolitikk? Må ein være gammal for kunne diskutere eldrepolitikk?

KrF positive til fusjon

Rådgjevingstjenesta fekk mykje pepper av Inger Lise Hansen og Kristelig Folkepartis Ungdom (KrFU): – ”Korleis har du det i dag? Bruker du narkotika?” – det er dei to spørsmåla som blir stilt i dag, ifølge Hansen. Her ligg rota til mykje av problema i høgare utdanning ifølge leiaren og eit krafttak må til. Partiet, som er tilhengar av store institusjonar i dagens internasjonale kontekst, stiller seg positive til fusjonsplanane i Tromsø. Ved opptak legg partiet opp til at andre metodar, som tildømes intervjuunder og opptaksprøver kan nyttast som eit supplement til karakterar.

Norge eit U-land

– Norge kjem til å stå igjen som eit U-land om me ikkje statsar på andre ting, advarte Lars Henrik Michelsen og sikta til olje og gass. Unge Venstre tok til orde for å bruke utdanning og forskning som ei løysing på nasjonale – og internasjonale utfordringar som global oppvarming. Istadanfor eliteuniversitet meiner partiet ein burde ein satse på bredde samt å vidarebygge senter for fremragande forskning

Bredde istadenfor elite

Torbjørn Røe Isaksen presiserte i etterkant av debatten kva han meiner med ei spisstreform innanfor høgere utdanning. – Kvalitetsreforma var på mange måter ei breddereform, der ein søkte å få studentar raskast mogleg gjennom utdanningsløpet. Dette er ein god basis for dei som ikkje ønskjer ei karriere innanfor academia, men kva med dei som ønskjer det?, spør Røe Isaksen. – Dei som er ekstra flinke bør få muligheta til å utvikle seg vidare, seier han til Utopia. Kirsti Bergstø frå SU er ikkje einig. – Overgangen til eliteuniversitet vil føre til at ein går glipp av mange talent. Breddeperspektivet er eit viktig prinsipp for oss i forhold til høgare utdanning, seier ho.

INGE STEINE
JØRN N. PEDERSEN (FOTO)

Si din mening:

Kronikk max 5000 tegn inkl mellomrom
Kommentar max 3000 tegn inkl mellomrom
Debattinnlegg max 2500 tegn inkl mellomrom.

Tips oss!

De to beste tipsene dette semesteret blir belønnet med en premie!

Redaksjonsmøte

Mandag 19.03.2007 kl 16:15 på desken i Teorifagsbygget, rett ved Bodegæen.

Onsdag 28.03.2007 kl 20:00 i 3. etg. på studenthuset Driv.

NYHETER | 8. MARS

Feststemt 8. mars-feiring

KULTUR OG KAMP: Inga Tøllefsen hadde et kulturelt innslag i Teorifagskantina under 8. mars-feiringen.

Tradisjonen tro var det både kaffeslabberas i kantina, tog i Storgata og festmøte på Kulturhuset på

8. mars var bordene dekt og lysa tent i kantina på Teorifagsbygget. Flere fagforeninger, Studentstyret, Kvinnforsk og International Student Union (ISU) hadde gått sammen for å stille i stand arrangementet på kvinnedagen. Senere på kvelden var det duket for 8. mars-tog i sentrum med appeller og festmøte på Kulturhuset i etterkant.

Festmøte i Teorifagskantina

Samskipnaden hadde dekt til med store bløtkaker, muffins, frukt og kaffe og te til alle framme. Hovedtrekkplasteret var Inga Tøllefsen, som med Geir framførte egenkomponerte sanger. Studentpolitikere var også godt representert ved likestillingsansvarlig i studentstyret, Ida Stranda som ordstyrer og likestillingsansvarlig i Norsk

studentunion (NSU) sentralt, Cathrine Sæthre, som holdt en lang appell. Som eneste mann stilte rektor Jarle Aarbakke opp for å gratulere de oppmøtte kvinnene med dagen. Anastassia Leonenko fra ISU representerte de internasjonale studentene og fortalte om kvinners situasjon i Russland. Siste innslag kom fra Ying Tzarm, som representerte vinnerne av studentenes fredspris, Charm Tong. Tzarm sendte lykkeønskninger fra fredsprisvinneren og fortalte om de utfordringene de sto ovenfor i hjemlandet Burma, hvor styresmaktene blant annet bruker voldtekt som et viktig våpen for å undertrykke etniske grupper.

Fokus på vold mot kvinner

Under hovedparolen "Kamp mot all vold mot kvinner" mønstret om lag 200 personer til 8. mars-tog på Kulturhuset på ettermiddagen. Først ut var appellent Susanne Andersen, yngste kvinnelige representant på mannsbastionen Sametinget. Andersen fortalte at det var på høy tid det ble satt større fokus på seksuelt misbruk

– Dette er et tabubelagt tema, noe som gjør det enda viktigere for oss å trekke det fram fra skapet og klaske det ut på kjøkkenbenken, fortalte hun i sin appell. Silje Hvithammer fra Fagforbundet satte fokus på hvilke incentiver som måtte til for å oppnå større grad av likestilling i samfunnet og i hjemmet. – Pappaperm er et viktig likestillingsprinsipp i hjemmet. For å sikre likestilling i samfunnet er det på høy tid at man avskaffer den kvinnefiendtlige kontantstøtta til fordel for gratis barnehager, slik at alle kvinner får reell mulighet til arbeid og utdanning, oppfordret Hvithammer.

Feministisk sjølforsvar

Sist ut som appellent var Kirsti Bergstø, leder av Sosialistisk Ungdom (SU). I sin appell trakk hun fram de brutale overfallsvoldtektene i de større byene som et uttrykk for et større samfunnsproblem. – Seksualisert vold mot kvinner, enten det skjer i

det private eller i det offentlige, er et samfunnsproblem som angår alle, fortalte Bergstø og sa at tiltak som mer politi i gatene og flere gatelys ikke var tilstrekkelige virkemidler. – Sosialistisk Ungdom krever at man får inn feministisk sjølforsvar inn i skoleverket. Dette er ikke bare fordi jenter skal lære seg sjølforsvarsteknikker, men det er også et spørsmål om sjøltillit. Jenters kropp skal styres over av jenter sjøl, sa Bergstø som avslutningsvis

oppfordret alle gutter til å ta ansvar for hva de sier og gjør: – Vi vil tas på alvor, ikke bli tatt på rompa.

”Vold mot kvinner er et samfunnsproblem

JØRN N. PEDERSEN / TALE HALSØR (TEKST)
MARTE NUSTAD / KRISTIN TORGERSEN (FOTO)

TRE PÅ GATA 1. Hvordan parole gikk du under og hvorfor? 2. Hvorfor er 8. mars viktig?

Ane Dahl, Ompaniet

1. Jeg og Ompaniet gikk under "Incest skal tales i hjel, ikke ties i hjel". Dette er fordi arbeidet mot incest er veldig viktig og Ompaniet har i en årrekke gått under denne parolen for å støtte opp om SMISOs arbeid.

2. Fordi man har anledning til å sette fokus på saker som ellers ikke blir tatt opp.

Kåre Grundvaag

1. Jeg gikk under "Solidaritet med Palestina", fordi jeg mener det er viktig å ha et internasjonalt perspektiv på

kvinnedagen.

2. Det er viktig fordi likestilling, både i Norge og ellers i verden, langt fra er en vunnet kamp. Spesielt internasjonalt er kvinners situasjon gjennomgående verre enn menns, så jeg mener det er viktig å rette nesene litt utover også.

Inga Marie Holst

1. Palestina-parolen. Fordi jeg mener internasjonal solidaritet er viktig, også på 8. mars.

2. Det er viktig fordi man ikke må tro at man er ferdig med likestillingen. Det er mange områder i samfunnet hvor kampen langt fra er vunnet.

Svaner i jungelen

EIT LIV I KAMP: Ying Tzarm representerer vinnarane av studentenes fredspris for 2007. Her talar ho under 8. mars-feiringa.

I jungelen på grensa mellom Thailand og Burma lev hundretusenvise menneske på flukt frå overgrep. Her driv vinnaren av Studentenes fredspris sitt viktigaste arbeid.

- Kvinner kjem alltid på andre plass i vårt samfunn og er difor veldig sårbare for overgrep, forklarar Ying Tzarm, menneskerettsforkjempar frå Burma og representant for Shan Women's Action Network (SWAN). Ei av dei mest profilerte medlemma for SWAN, Charm Tong, mottok tidlegare i år Studentenes fredspris for sitt arbeid for Shan flyktingar i Thailand og Tzarm var nyleg i Tromsø for å fortelje om arbeidet kvinneorganisasjonen driv.

Utan rettar

Shan er ei av dei store etniske gruppene i Burma og ei folkegruppe som er utsett for store overgrep frå militærregimet i Burma. Mange er drivne på flukt, både internt i landet og over grensa til nabolandet Thailand, der dei lev utan rettar eller vern mot overgrep. Ein reknar med at kring 1,5 millionar burmesarar lev i Thailand, utan tilgang på utdanning eller helsetilbod og mange blir ofre for trafficking inn i sexindustrien der.

- Styresmaktene i Thailand vil ikkje gi oss status som flyktingar og det er difor ikkje nokon som kan sikre oss dei grunnleggande menneskerettane, forklarar Tzarm vidare.

Dobbelt utsette

- Militær regimet i Burma brukar valdtekt som eit våpen for å audmjuke og demoralisere folket. På den måten sikrar dei seg kontroll over dei etniske

gruppene, seier Tzarm. - Kvinnene er på den måten dobbelt så utsette for overgrep, dei rammar både kjønn og etnisitet, forklarar ho vidare. Eit av hovudmåla for SWAN er å dokumentere og informere om overgrep som skjer mot Shan-folket, og då særleg der ofra er kvinner. Dei har samla inn data frå flyktingar som kjem til grensa mellom Burma og Thailand og ga i 2001 ut rapporten "Licence to Rape" som stadfestar 173 seksuelle overgrep av 625 kvinner, utført av burmesiske militære troppar. Saman med kvinnerettsorganisasjonar i Burma og nabolanda i kring jobbar dei for å auke kvinner si rolle i det politiske og sosiale samfunnet. - Kvinnerettar er menneskerettar, det er ikkje nokon skilnad der, slår Tzarm fast.

- Det må bli endring

I Burma går omlag halvparten av statsbudsjettet til militæret, medan 1 prosent går til helse og utdanning. For flyktingane langs Thailand-Burmagrensa er situasjonen endå vanskelegare. Ungar har ikkje tilgang til skulegang og HIV/AIDS er eit sterkt veksande problem. SWAN har difor sett i gang arbeidet med å opne skular og helsestasjonar for flyktingane og eit omfattande informasjonsarbeid om seksuelt overførbare sjukdommar. Ying Tzarm har sjølv fådd utdanninga si på ein skule starta av fredsprisvinnaren Charm Tong, og har sidan arbeidd for organisasjonen. 19 år gamal har ho allereie reist i kring i fire år for å informere resten av verda om Shan-folket sin røyndom. Ho meiner at ved å spreie informasjon om situasjonen i Burma kan ein få det internasjonale samfunnet til å leggje press på burmesiske styresmakter.

- Tildelinga av Studentenes fredspris er eigentleg ei støtteerklæring til alle burmesiske kvinner og unge sitt arbeid for rettane sine. Og ikkje minst er det eit signal til det burmesiske militærregimet om at det må bli endring, seier Tzarm

fast.

FAKTA Shan-folket

- Ei av Burma sine åtte etniske hovudgrupper.
- Bur i Shan State, aust i Burma, på grensa til Thailand.
- Utsett for diskriminering og overgrep frå militær regimet i Burma.
- Omlag 1,5 millionar Shan lev i dag som flyktingar i Thailand.
- Shan-folket er ikkje anerkjend som flyktingar i Thailand og får difor svært lite støtte frå styresmaktene i Thailand og det internasjonale samfunnet generelt.

FAKTA Studentenes fredspris

- Blir delt ut annankvart år under Den internasjonale studentfestivalen i Trondheim (ISFIT).
- Prisen vart delt ut første gang i 1999 og er eit samarbeid mellom ISFIT, NSU, StL og SAIH.
- Prisen er på 50 000 kroner som blir samla inn gjennom at prisen på kaffi i studentsamskipnadene i dei fleste byane i Norge er ei krone dyrare i januar/februar.
- Samskipnaden i Tromsø nektar å ta del i aksjonen.

TALE SEVERINA HALSØR
KJELL STURE JOHANSEN (FOTO)

Notiser

Polaråret er i gang

1. mars gikk startskuddet for Det internasjonale polaråret. Rundt 50.000 forskere deltar i denne gigantiske forskningssatsningen og Tromsø miljøene er godt representert. - Tromsø er det stedet i Norge hvor det er mest polarkompetar. Den forskningen som blir gjort med base i Tromsø vil ha stor betydning for det helhetsbildet som vi håper å få etter at Polaråret er over, sier Gunn Sissel Jaklin Norsk Polarinstitutt. (Tromsøflaket)

Hjemkaller bondage-ambassadør

Israel kaller hjem sin ambassadør til I Salvador etter at han ble funnet raven full, kun iført bondage-utstyr, utenfor ambassaden. Ifølge den israelske avis: Haaretz ble ambassadøren funnet av politiet utenfor ambassaden for to uker siden. Ambassadøren var da full, buntet og hadde en rød bondageball i munne (NTB)

Få kvinner i legeyrket

Først i 2016 vil det bli like mange kvinner som menn i legeyrket, selv om 67 prosent av 4-årsstudentene er jenter. Dette viser en undersøkelse utført av TNS Gallup. I stedet for å satse på kirurgi og akuttmedisin velger mange kvinner og utvikle sin spisskompetans innenfor laboratoriearbeid. - Legeyrket er en mannsbastion og det vil ta tid før kjønnsfordelingen blir jevnere selv om et så høyt antall kvinnelige studenter, Torunn Janbu, president i Den norske lægeförening. (BT.no)

Nettstudier gir bedre resultater

De som tar studiene via internett får bedre karakterer og stryker sjeldnere enn ordinære studenter. - Nettstudentene tar studiene mer på alvor, hevder rekt Dagny Blom i NKS Fjernundervisning. Mange av våre studenter har vært i job tidligere og ser sammenhengen mellom teori og praksis lettere. Dessuten får de nok mer skriveøvelse siden de er plikt til å skrive en del gjennom semesteret fortsetter hun. (Dagbladet)

NYHETER

Demonstranter holdt appell og overrakte underskrifter til det danske konsulatet i Tromsø til støtte for ungdomshuset i København. Foto: Marte Nustad.

Bli medlem eller
verv venner!

www.ungdom.ntl.no

Ønsker du en reell påvirkningsmulighet når forholdene rundt deg ikke holder mål finnes det en slagkraftig vei å gå. Med studentmedlemsskap i NTL får du 800 000 LO-kamerater i ryggen og en lagt mulighet til å sette inn støtet der det virkelig m

Et studentmedlemsskap i NTL er et godt tillegg til ditt medlemsskap i studentorganisasjonene.

BARE 250,- SEMESTERET

Ønsker du en reell påvirkningsmulighet når forholdene rundt deg ikke holder mål?

Det finnes en slagkraftig vei å gå, blir du studentmedlem i NTL får du 800 000 LO-kamerater i ryggen.

Studentene i NTL har et eget studentutvalg som har stor innflytelse i studentsaker.

I tillegg får du gratis råd og veiledning og juridisk hjelp ved jobbproblemer, uansett hvor du jobber.

Studenter i NTL har også gratis innboforsikring og billig helårs reiseforsikring.

Norsk
Tjenestemannslag

Før mer info og innmelding:

<http://ungdom.ntl.no>

STUDENTSTYREVALG 2007

STUDENTSTYRET ER STUDENTENES ØVERSTE ORGAN VED UIT, OG UTTALER SEG I ALLE SAKER SOM BERØRER STUDENTENE VED UNIVERSITETET. STUDENTSTYRET BESTÅR AV REPRESENTANTER FRA POLITISKE LISTER, FAKULTETENE, NFH, ISU OG SSSR. ALLE REGISTRERTE STUDENTER VED UNIVERSITETET KAN STEMME.

FOR FØRSTE GANG SKAL REPRESENTANTENE FRA DE POLITISKE LISTENE VELGES VED ELEKTRONISK VALG.

E-VALGET ER ÅPENT I PERIODEN 19. - 26. MARS.

STEMME AVGIS VED Å GÅ INN PÅ: UIT.NO/VALG

DERSOM DU IKKE ØNSKER Å AVGI STEMME ELEKTRONISK VIL DET AVHOLDES URNEVALG DEN 27. OG 28. MARS. URNER PLOSSERES UTENFOR KANTINA I TEORIFAGSBYGGET OG MED.FAK DU MÅ HA MED LEGITIMASJON OG SEMESTERBEVIS FOR Å AVGI STEMME.

Utdanningens Festung Europa

EUROPEISK UTDANNINGSMARKED: Gjennom Bolognaprosessen søker man å strømlinjeforme utdanningsmarkedet i Europa.

Gjennom Bolognaprosessen og Kvalitetsreformen har Norges utdanningssystem blitt kraftig endret.

Med Bolognaprosessens neste ministermøte nær forestående, reises igjen debatten om Norges utdanningspolitikk sett med europeiske øyne. Prosessen skal ikke innføre et uniformt europeisk utdanningssystem, men heller øke sammenlignbarheten mellom de eksisterende. Av viktige Bologna-mål kan nevnes lik gradsstruktur, godkjenning av grader på tvers av landegrensene, forståelse av andres undervisning og gode kvalitetssikringssystemer.

Omfattende prosess

Toril Johansson i Kunnskapsdepartementet sitter i Bologna Follow-Up Group (BFUG) som Norges representant og er en del av Norges delegasjon til ministermøtet i London i mai. – Studentenes tilhørighet i "utdanningsdemokratiet" og mulighet for å påvirke utdanningsinstitusjonen har vært en selvfølge i Norge. Prosessen har vanliggjort dette i andre deler av Europa. Johansson understreker omfanget av prosessen. Selv om den formelt skal avsluttes i 2010, ser hun for seg at deler av arbeidet vil strekke seg lenger frem i tid:

– Europa har mange land, og samarbeidet omfatter 45 av dem. De ulike medlemslandene har forskjellige forutsetninger og utgangspunkt i arbeidet om å nå de satte målene. Landene har ulik utdanningskultur og har tiltrådt til forskjellige tidspunkt. Felles for alle er troen på et styrket Europa gjennom et utdanningssamarbeid, sier hun.

Norge i rute

Norge avholdt forrige ministerkonferanse og er en aktiv deltaker i prosessen, og Johansson har høstet gode erfaringer fra arbeidet:

– Jeg er helt imponert over at det er mulig å skape så store endringer i en frivillig prosess. Man har klart å få til mer i denne prosessen enn EU hadde klart på andre måter.

Hva kan true Bolognaprosessen?

– Enkelte land gjør mindre for å oppfylle Bologna-kravene selv om de er medlemmer. Det kan eksistere innbyrdes spenninger mellom små og store land. Utdanning tilbys tross alt i et marked, så ulike land kan ha forskjellige interesser i forhold til hvor langt de ønsker å gå på enkelte områder.

Det utarbeides til hvert ministermøte rapporter som viser hvor langt det enkelte land har kommet i måloppnåelsen. Norge kommer langt opp på listen:

– Norge er et av landene som har kommet lengst og dagens norske utdanningssystem harmoniserer svært godt med målene i Bologna-prosessen.

Skryter

Interesseorganisasjonen for norske studenter i utlandet, ANSA, kjenner godt til utdanningssystemene både i Norge og i resten av Europa. Foreningen arbeider i nærkontakt med norske studenter som enten er på utveksling eller tar hele sin grad i utlandet. Rådgiver Elisabeth Josephine Lackner skryter av arbeidet Norge har gjort i forhold til Bologna-prosessen.

– Norsk universitets- og høyskolesektor kan klappe seg selv på skulderen for å ha vært så effektive i implementeringen av Bologna.

Lackner mener prosessen har virket positivt for den norske studenten:

– Bologna-prosessen har hatt en svært positiv effekt på europeiske studenters mobilitet. Systemene harmoniserer i større grad nå enn før, og det har blitt enklere å bli utenlandsstudent.

Hun ser likevel at Norges posisjon i Bologna-prosessen kan virke negativt i forhold til land som ikke er kommet like langt.

– Studenter utdannet i et slikt land, kan oppleve vansker med å få godkjent sin utdanning i Norge og vil derfor stille dårligere i en jobbsøkingssammenheng. Du kan kalle det et luksusproblem, men det er et problem i alle fall.

EØS-mangler

Hvordan kan norsk høyere utdanning sammenliknes med den i resten av Europa?

– Det som fremhever Norge i denne sammenhengen er studiefinansieringen som norske studenter i inn- og utland nyter godt av. Tilbudet gjør det i hovedsak mulig for alle å studere, uavhengig av økonomiske og geografiske forutsetninger. Vårt studiefinansieringssystem er svært unikt i en global sammenheng og et gode norske studenter er heldige som får benytte seg av. Studenter i Norge nyter også godt av anonymiserte eksamensformer og gjennomgående planlagte og forutsigbare studieløp. Dette er langt fra vanlig i mange land.

Lackner kritiserer den norske opptaksprosessen:

– Når det gjelder opptakskrav, har Norge noe å lære. Man bør se på flere variabler ved opptak til studier enn kun karakterer og tidligere fagkombinasjoner slik det gjerne gjøres i Norge. I Storbritannia vektlegges også motivasjonsbrev og anbefalinger fra en eller to lærere i tillegg til relevant yrkeserfaring. Dette bidrar til at universitetene sikrer seg de mest motiverte og kompetente søkerne.

Utdanning er også drøftet i EØS-avtalen. Lackner mener norske studenter her blir forskjellsbehandlet:

– I engelskspråklige land i Europa, opereres det med to kategorier av skolepenger, "overseas fee" og "home fee". Sistnevnte gjelder EU-studenter, og siden bestemmelser om skolepenger ikke finnes i EØS-avtalen, faller nordmenn i den første. ANSA har regnet ut at britiske myndigheter tjener rundt 180 millioner kroner på dette unntaket fra EØS-avtalen. Utenriksdepartementet har uttalt at de nå ønsker å ta opp forskjellsbehandlingen formelt med britiske myndigheter.

Forrige skoleår arbeidet nærmere 14.000 norske studenter med en hel grad i utlandet, mens 7.000 norske studenter reiste på utveksling.

FAKTA BOLOGNA-PROSESSEN

- Skal gjøre utdanningssystemene i Europa lettere å sammenlikne og styrke
- Europas posisjon i utdanningsmarkedet
- Mål og fremdrift drøftes ved ministerkonferansene annethvert år
- Etter ministerkonferansen i Bergen i 2005 avholdes neste konferanse i London nå i mai

MAGNUS DALE
EU-KOMMISSJONEN (PRESSEFOTO)

NYHETER | VALG

Studentstyrevalg på trappene

Utopia presenterer listetoppene for de ulike politiske listene for vårens studentstyrevalg. I tillegg til de tradisjonelle Moderat liste, Sosialliberal liste og Sosialistisk studentlag (SSL), stiller også AUF nå til studentstyrevalg, som eneste liste med klar partitilknytning.

Sosialistisk studentlag

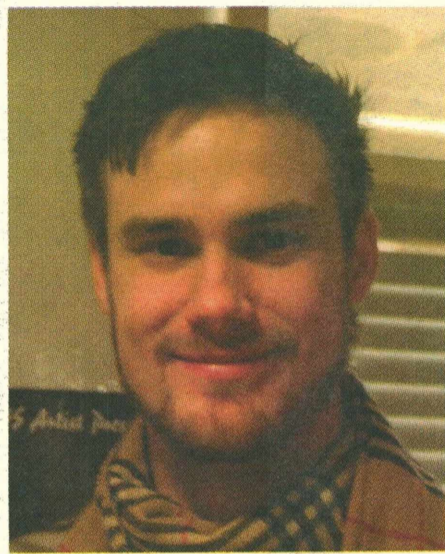
Frithjof Eide Fjeldstad

Hva er de viktigste sakene for dere i kommende periode?

Vi vil jobbe for å få flere lokaler for kreativ aktivitet. Universitetet har mange tomme rom stående og behovet for f.eks. øvingslokaler til musikere er stort. SiTø må dessuten over i studentenes hender. Kantine tilbudet må utbedres, ikke bare ved å fjerne eller pynte salaten med selleri, men med en mer helhetlig gjennomgang av tilbudet generelt. Utvekslingstilbudet må også bedres. Selv om det gis inntrykk av at Universitetet tilbyr gode og lett tilgjengelige utvekslingsopphold har dette ofte vist seg som en heller lunken sannhet. Et internasjonalt senter kan være et alternativ. Gratis parkeringsplasser bør tildeles etter behov, ikke være et prinsipp. Å ta betalt for parkeringsplass er et symbolsk og viktig tiltak for å signalisere om en god miljøpolitikk. Bredere trådløst nettverk på campus er et annet felt vi ønsker å få gjennomslag på.

Et annet aktuelt tema for tiden er fusjonsprosessen. I utgangspunktet er jeg negativ til fusjon. Alt som lukter av utdanningsmarked bør gjennomanalyseres før noe som helst blir vedtatt, så også med denne fusjonen. En utveksling av ressurser mellom HiTø og UiT ser jeg ikke noe i veien for, men en full integrering er jeg skeptisk til, også med hensyn til universitetets klare forskningsprinsipp mot høgskolens mer praktisk retta utdanningspraksis. Og hva innebærer for eksempel denne drømmen om å konkurrere internasjonalt innen forskning? Til hvilken pris?

Jeg tror ikke nødvendigvis at en slik konkurransedyktighet det her er snakk om vil medføre en god utdanning eller forskningspolitikk

Moderat liste

Øyvind Mikalsen

Hva er de viktigste sakene for dere i kommende periode?

For det første er det viktig for oss å styrke karrieresenteret på campus, da kontakten mellom studenter og næringsliv per i dag er altfor dårlig. Ellers mener vi også det er viktig å bedre situasjonen for de internasjonale studentene. Vi ønsker å tilby en startpakke, hvor de har muligheten til å få lånt saker som kjøkkenutstyr og vinterklær, ting det ofte er dyrt å kjøpe når de kun er her for en kort periode.

Utvekslingstilbudet ved Universitetet må også bedres, man må få i stand bedre avtaler og få ut mer informasjon. Moderat liste ønsker også å arbeide tett opp mot Samskipnaden for å bedre kantine tilbudet, da særlig i forhold til pris. Vi er også inne i en prosess for å få alkoholserving i Bodegaen i avvente av en større studentpub.

Av ting vi har fått til den siste perioden, så kan jeg trekke fram at vi sammen med Sosialliberal liste fått i stand kommunal støtte til studentbarnehager, samt fjernet den usosiale arbeidsavgiften for internasjonale studenter. Moderat liste mener det er viktig å jobbe for studentenes interesser i Tromsø, ikke å finne løsninger på verdensproblemer. Vi har også visst gjennom vårt arbeid i forrige periode at det er mulig å forbedre studenters hverdag gjennom studentstyret.

Sosialliberal liste

Robert Stock Evje

Hva er de viktigste sakene for dere i kommende periode?

Vi mener det er veldig viktig å styrke det faglige aspektet ved Universitetet. Det er veldig mye snakk om buss og barnehager – og det er selvfølgelig viktig, det også – men ikke når det går på bekostning av debatten om den faglige kvaliteten på høyere utdanning. Særlig er fusjonsprosessen viktig for oss, vi er kritiske til hvorvidt den vil øke det faglige innholdet i undervisninga. Når de nå har planer om å søke om dispensasjon fra de faglige standardene for høyere utdanning, så er det god grunn til å stille seg spørrende til hvorvidt denne prosessen vil ha positive konsekvenser for studentene.

Ellers vil vi også jobbe for å øke troverdigheten til studentdemokratiet, gjennom å arbeide med saker som studenter kan relatere seg til. Det er også viktig å få inn flere kvinner i studentpolitikken og vi må se på hvordan vi kan gjøre dette. Når det er sagt, så er vi imot kvotering.

Vi er stolte over det vi har fått til i forrige periode, både i forhold til billigere studentbarnehager, fjerning av arbeidsavgiften for internasjonale studenter, men også innføringen av Fair Trade-produkter i Samskipnadens kantiner.

Tromsø-studentenes AUF

Eirik Mikkelsen

Hva er de viktigste sakene for dere i kommende periode?

Det er særlig fire punkter vi vil ha fokus på. Det første er lavere busspriser til studentene, hvor vi har jobbet opp mot moderpartiet vårt slik at vi nå fra 2. april vil få billigere månedskort for studentene, med en prisnedgang til 380 kroner. Det andre er lavere egenandeler i Samskipnadens helsefond, samt mer informasjon om hvordan man kan få dekket f.eks. tannlegeutgifter og lignende fra Samskipnaden. Vi vil også se på hvordan Akademisk Kvarterers overskudd kan gå tilbake til studentene i form av billigere fagbøker, da særlig kopisamlinger. Akademisk Kvarter har per i dag store summer på bok, og vi mener det er rimelig at deler av disse pengene skal gå tilbake til studentene sjøl. Det fjerde satsningsområdet vårt er å øke midlene til karrieresenteret på campus. Vi mener det er veldig viktig å illustrere jobbmulighetene for studenter etter endt studietid, og informasjonen på det området er altfor dårlig i dag.

Håper på økt oppslutning

Velferdsansvarlig i Studentstyret, Morten Weaa, håper årets studentstyrevalg får større oppslutning enn tidligere. Som et ledd i dette innføres det nå elektronisk valg.

Tidligere har studentstyrevalgene kun foregått med urnevalg, hvor man gjennom å levere sin stemme kunne stemme inn representanter for de ulike politiske listene. Morten Weaa fra det sittende studentstyret forteller at når de nå innfører muligheten for å avgi sin stemme elektronisk, også vil opprettholde prinsippet bak urnevalg. – Et viktig prinsipp med urnevalg er at man har mulighet til å stryke og kumulere kandidater og gi såkalte slengere, dvs. stemme på representanter fra andre lister enn den man leverer inn. Dette er noe vi vil videreføre når vi avholder valget elektronisk, sier Weaa.

Det elektroniske valget vil foregå på www.uit.no/valg fra 20. til 26. mars, hvor man kan logge seg inn fra hvor som helst og avgi sin stemme.

Viktig med personvern

Et annet viktig prinsipp med urnevalg er anonymitet. Weaa forteller at dette er noe de har forsikret seg vil

bli opprettholdt når de nå innfører elektroniske valg. – Med det systemet vi nå har, skal det være umulig å spore hva individuelle personer har stemt på, siden vi kun får resultatet når stemme er avgitt og valget er over, sier Weaa. – Vi har en krypteringsnøkkel for å se resultatet som kun én person i Oslo har tilgang på. At denne personen også er i Oslo, mener jeg er et viktig element, da han ikke har noen direkte egeninteresse i studentstyret ved Universitetet i Tromsø. Jeg mener personvernet blir opprettholdt ved den ordningen, fortsetter Weaa og presiserer nok engang at det ikke er mulig å se hva individuelle personer har stemt. – I tillegg vil det være mulig å avgi sin stemme på vanlig måte ved urnevalg den 27. og 28. mars, for de som måtte ønske det.

Større tilgjengelighet

Weaa forteller at bakgrunn for at studentstyret har besluttet å innføre elektronisk valg ganske enkelt for å øke valgdeltagelsen. – Erfaringene med elektroniske valgordninger ved andre institusjoner for høyere utdanning har vært veldig positive. Ved Universitetet i Bergen økte man deltagelsen til nesten 20 prosent. Vi har også vært vitne til en økning ved Høgskolen i Bodø etter de innførte elektronisk valgordning, sier Weaa. – Det er veldig viktig for de som sitter i studentstyret at de føler at de har

et demokratisk grunnlag for å bestemme ting, så det er veldig viktig at folk avgir sin stemme ved valget.

Ulike politiske lister

Det er fire forskjellige lister som stiller til studentstyrevalg denne gangen (se egen sak). Weaa mener det er viktig med politiske lister for å gjenspeile mangfoldet og forskjellene som eksisterer i studentmassen. – Årsaken til at man har politiske lister er at folk skal kunne stemme på dem man føler representerer sine synspunkter på en mest mulig måte. I tillegg til politiske lister, er det også representanter i studentstyret som er valgt direkte fra fakultetene på allmøter. Alt i alt består studentstyret av 8 representanter fra politiske lister, 7 fra fakultetene, samt en person fra henholdsvis International Students Union (ISU) og den samiske studentorganisasjonen SSSR. Av disse velges det et arbeidsutvalg som skal stå for den daglige driften av studentdemokratiet. Arbeidsutvalget velges på første studentstyremøte etter valget. – Vi mener det er viktig at de som sitter i studentstyret og arbeidsutvalget føler de representerer studentene på en god måte, sier Weaa avslutningsvis og håper så mange som mulig vil bruke stemmeretten sin ved vårens valg: – Godt valg!

FAKTA Valg

- Det elektroniske valget foregår fra 20. til 26. mars, hvor alle registrerte studenter ved Universitetet i Tromsø kan logge seg inn på www.uit.no/valg og avgi sin stemme.
- I tillegg er det urnevalg 27. og 28. mars for de som måtte ønske å avgi sin stemme på tradisjonell måte.
- Studentstyret består av:
 - 7 representanter valgt på allmøter ved fakultetene
 - 8 representanter valgt fra de politiske listene
 - 1 representant for International Students Union (ISU) og 1 representant for Samisk studentorganisasjon (SSSR)

JØRN NORMANN PEDERSEN
INGRID HALVORSEN (FOTO)

FOKUS

– Ønsker eliteuniversitet

Professor Rune Slagstad ved Høgskolen i Oslo ønsker at Oslo skal få landets første og eneste eliteuniversitet.

– Problemet i dag er at det har utviklet seg hybridinstitusjoner innenfor akademia med en diffus blanding av forskning og undervisning. Dagens ordning legger ikke opp til at noen av delene fungerer særlig godt, sier Rune Slagstad, professor ved Høgskolen i Oslo (HiO), til Morgenbladet. Meningen er at institusjonen skal deles opp i et reindyrka forskningsuniversitet som skal forske innenfor humaniora, samfunnsfag og naturfag. Samtidig mener Slagstad at alle profesjonsutdanningene, som legeutdanninga, jusstudiet, journalistlinja og teologifaget skal flyttes over til et "profesjonsuniversitet", gjerne slått sammen med resten av profesjonsutdanningene til HiO. Kun studenter på mastergradsnivå skal ha adgang til eliteinstitusjonen og dens forskere.

Aktuell debatt

Per Lilleengen, rektor ved HiO, sier til Morgenbladet at han tror denne debatten kommer til å bli mer og mer aktuell i Norge etter hvert som land som Sverige og Tyskland allerede har etablert sine

første eliteuniversiteter som reindyrka forskningsinstitusjoner. Hensikten er i følge eliteuniversitetenes talsmenn føre forskninga til nye høyder. Kritikerne av Slagstads forslag holder prinsippet om tverrfaglighet som sterkeste argument mot å flytte profesjonsstudiene ut av den eventuelle eliteinstitusjonen.

– Det er jo tverrfaglighet som gjennomsyrrer utviklinga av vitenskap, sier Geir Ellingsrud, rektor ved

Universitetet i Oslo og en av Slagstads kritikere, til Morgenbladet.

– Det å skille for eksempel medisin fra realfagene blir helt galt. Det går godt an å være et eliteuniversitet uten å slanke seg i hjel, fortsetter han.

Vurderer alternativer

Stjernø-utvalget som skal gå gjennom strukturen på høyere utdanningsinstitusjoner i Norge, har ifølge utvalgets leder Steinar Stjernø ingen formening om problemstillingen før de har innstillingen sin klar 31. desember 2007. – Men jeg har ikke tolket Slagstad slik at man skal opprette egne forskningsinstitusjoner og egne utdanningsinstitusjoner. Vårt utvalgt drøfter ikke å gjøre noen av institusjonene i Norge til rene undervisningsinstitusjoner, men det er

et tema om vi ikke trenger en sterkere konsentrasjon av forskningen på noen områder, forteller Stjernø til Utopia, samtidig som han presiserer at begrepet forskningsuniversitet ikke er entydig og defineres internasjonalt på flere måter.

– Men det er neppe aktuelt å lage et universitet som har bare studenter på høyere nivå, selv om en nok kan vurdere å ha et universitet med en klarere begrensning av antallet studenter på lavere nivå. Men vi vurderer også andre alternativer, forteller han videre.

Stjernø forteller videre at utvalgets mandat ikke er å drøfte forskningspolitikk generelt, bare i den grad det er relevant for utdanningen. – Vi er opptatt av den store spredningen av doktorgradsressursene som de nåværende kriteriene for høgskolenes opprykk til universitet bringer med seg, ordningen med sentra for fremragende forskning - og som nevnt - ønskeligheten av at ressursene ikke skal bli spredd på små og fragmenterte miljøer.

– Skyter bak mål

Rektor ved Universitetet i Tromsø (UiT), Jarle Aarbakke, mener Rune Slagstad skyter bak mål. – Jeg hilser velkommen alternative synspunkter, men Slagstads svakhet er at dette ikke har rot i virkeligheten. Jeg mener det er en dårlig idé å bygge et eliteuniversitet

i Norge, for eksempel ved å sentralisere fagmiljøer til Universitetet i Oslo, sier Aarbakke og peker på at enkelte forskningsinstitusjoner kan ha bedre forutsetninger for forskning innfor enkelte fagfelt enn andre. – Man kan jo også stille spørsmålsteget om det er så stor vesensforskjell mellom forskning innenfor disiplinfag og profesjonsfag, som Slagstad skal ha det til.

Aarbakke ser at bruken av ordet *elite* og *eliteuniversitet* kan vekke uheldige assosiasjoner. – Det som menes med *elite* i denne sammenhengen, er de beste forskningsmiljøene som står for nyvinningene på verdensbasis, og som dermed representerer den spisse enden på det aktuelle fagområdet, sier han og fortsetter: – Det finnes mange verdensledere innenfor forskning og høyere utdanning, men det finnes ingen institusjon som er best på alt. Aarbakke bruker det amerikanske Harvard som eksempel. – Harvard har sannsynligvis verdens best kjente jussutdanning, men er langt fra best i verden på alle fagområder.

Intet sorgens kapittel

Har Tromsø noen fagmiljøer som er bedre enn andre universiteter i landet da?

– Den spisse enden ved UiT er eliteprosjektene som eksempelvis Senter for fremragende forskning, Yngre fremragende forskere og

FOKUS | ELITEUNIVERSITET

News in brief

Elections coming up

With this years elections for the Student Board at the University of Tromsø coming up, there are four different political lists standing for spots in the Board taking seats next semester. Morten Weea, Welfare Coordinator in the current Student Board, hopes the option to deliver votes electronically through the internet, will help raise the electoral participation from the students. – We are aware of the issues concerning anonymity with the electronic elections. We have taken measures to ensure that information about that the individual students vote, will not be available for anyone, Weea assures Utopia. The electronic election will commence the 20th of March and end the 26th of March. In addition, there will be ordinary ballots for those wishing to give their vote in a more traditional way the 27th and 28th of March. The political lists standing for elections are the Conservatives (Moderat liste), the Social Democrats (AUF), the Social Liberals (Sosialliberal liste) and the Socialist Student League (SSL).

Student Peace Prize to Burmese Women

The Student Peace Prize is a prize on behalf of all Norwegian students and is awarded to a student or student organization every second year. This years winner, Charm Tong, is a young Burmese student who has been awarded for her contribution in the struggle for human rights of the Shan people of Burma. She is one of the cofounders of the Shan Woman Action Network (SWAN) and is fighting against the oppression Shan and Burmese women in general, are subject to. – The military regime in Burma is known for using rape as a weapon of war, meaning that women are subject to oppression, both on base of ethnicity and gender, and are therefore more vulnerable, Ying Tzarm, a representative of the SWAN network says. She visited Tromsø on the 7th and 8th of March, giving speeches on both the situation for Shan refugees in Thailand and the work done by SWAN.

Aarbakke gjør et stort poeng av verdien av breddeforskninga på samme måte som at breddeidretten i Norge har hjulpet med å framskaffe de norske verdensmestrene på ski.

– Det er viktig å også gi god støtte til breddeforskningen, som ikke tilhører sentrene for fremragende forskning, understreker rektoren. Elitetenkingen er ofte bygget rundt de etablerte, men vi må alltid lete etter de nye talentene.

Har du noen konkrete tiltak for å sette Norge i verdenstoppen forskningsmessig?

– Det har som sagt med bredde og organisering å gjøre. Man må lokke talentene til seg. Man må ha et bevisst forhold til rekrutteringspolitikk, seleksjonsprosess og stimulering av talenter. Det er ikke nok å være flink i faget sitt for å være en god forsker. Man må også være modig, forteller han og fortsetter: – Man må være dristig for å følge opp en bestemt tanke og for å stå imot et etablert miljø eller en etablert oppfatning. Dette må vi være bevisste på når vi skal rekruttere unge forskere.

Headhunting av talenter

Aarbakke mener videre at UiT må headhunte talenter til de spisse områdene og til eliteforskninga. – Professorer og veiledere må fungere som talentspeidere og plukke ut dem de mener er best, selv om de talentene ikke er sitt eget talent bevisst.

Aarbakke mener også vi må hente impulser fra utlandet når det kommer til utdanning av unge forskere. – Det er ikke nok med kun en veileder. Større grupper har bedre forutsetninger. Det er også snakk om et element av personkjemi. Man må finne seg samtale- og samarbeidspartnere man er komfortable med.

– På UiT har vi har teambasert undervisning på forskerskolene, men det er ikke satt i system overalt ellers. Teambasert doktorgradsundervisning er å etter min mening generelt sett å foretrekke, men miljøene må selv vurdere hvorvidt dette er hensiktsmessig, poengterer Aarbakke avslutningsvis.

JØRN NORMANN PEDERSEN /
MAGNUS A. HOLTE
JØRN NORMANN PEDERSEN (FOTO)

Forskerskolene. Disse tiltrekker seg også de beste talentene, også fra utlandet. Internasjonalt er det stor prestisje knyttet opp mot å ha jobbet for disse norske elitemiljøene. – Spesielt vil jeg gjerne trekke fram biokjemi og biomarine fag som disipliner vi er svært gode på i Tromsø, kanskje til og med på verdensbasis. Når det kommer på et nasjonalt plan er spesielt den norske forskningsinnsatsen innenfor nevrobiologi, som blei starta av Fridtjof Nansen for omtrent hundre år siden, og som særlig har blitt videreført ved UiO. I tillegg har Norge gjort formidable framskritt siden 70-tallet når det kommer til dybboringsteknologi, og også norsk geologi er et fagfelt hvor våre framskritt har høstet internasjonal anerkjennelse. – Som kjent har jo nyvinningene innenfor boreteknologi og geologi, sammen med bruk av store ressurser brakt Norge dit vi er i dag.

” Bedre organisering trengs

Så det står altså ikke så dårlig til med norsk forskning som vi har inntrykk av? – Nei, situasjonen er aldeles ikke så ille som det fremstilles i media. Amerikanske forskere fra avanserte miljøer som vi i Norge karakteriserer som elitemiljøer, bygger flere norske forskermiljøer. Norsk forskning er slett ikke et sorgens kapittel, slik det kan framstå som i

media. Norge bidrar med en prosent av all kunnskapsøkningen i verden, poengterer Aarbakke og fortsetter: – Men et så rikt land som Norge både kan og bør strebe for å bidra med mer.

– Norge har mange verdensrekorder innenfor mange forskingsfelt, men dessverre later det nesten til at man må være en insider for å se det, sier rektoren, og poengterer at det er mange norske forskere som har nobelpris, sier han. – Men vi må selvfølgelig ikke si oss fornøyd med det. Vi trenger flere nobelprisvinnere.

Skjøre fagmiljøer

Aarbakke er ikke enig i at det må grove strukturelle endringer til for å bedre norsk forskning både kvantitativt og kvalitativt, og mener den norske strukturen har potensial til å kunne plassere Norge i verdenstoppen.

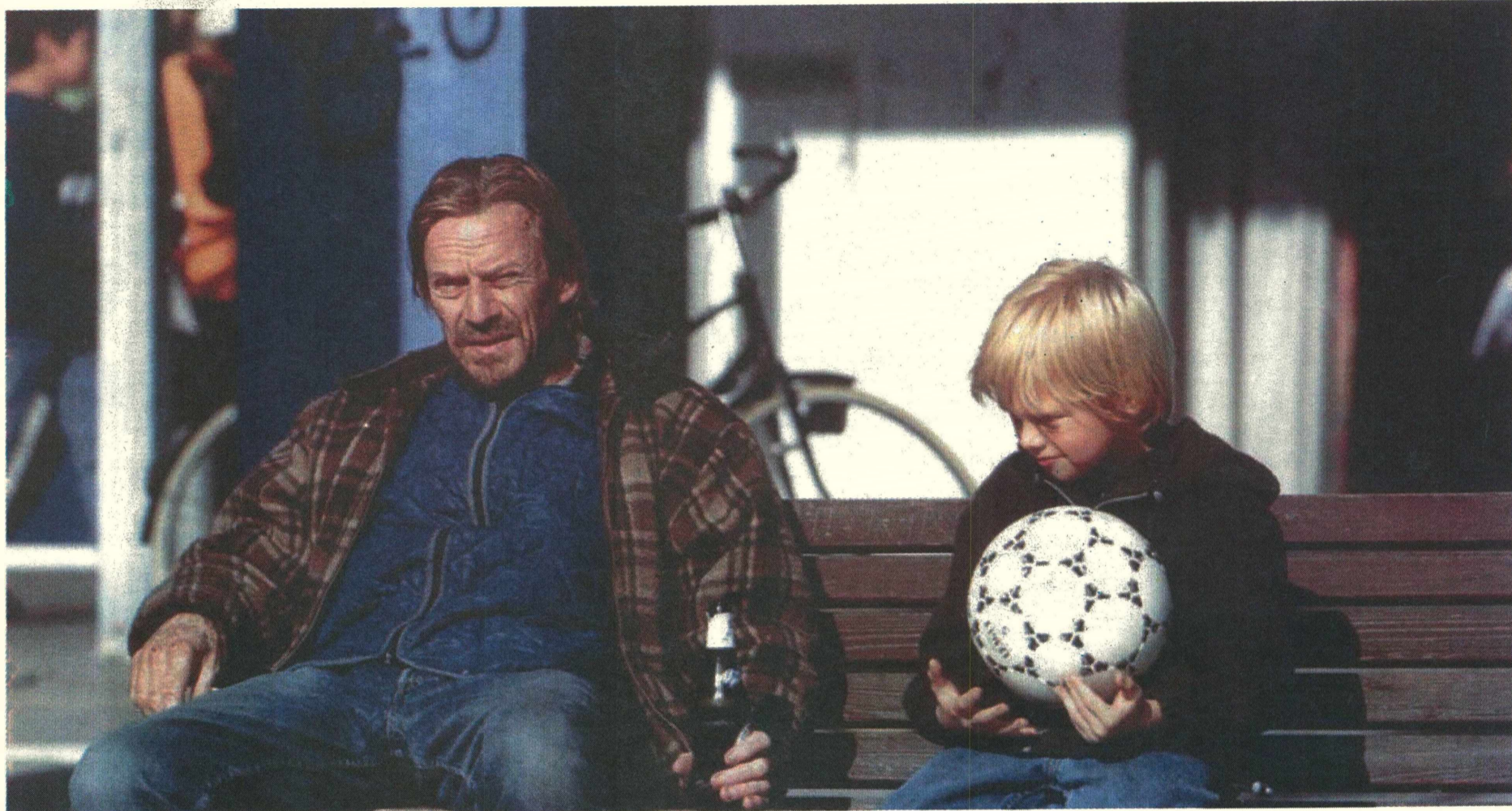
– Det som trengs er en bedre organisering av ressurser og arbeidsinnsats, sier

Aarbakke.

– Elitemiljøene i Norge og Tromsø er små og skjøre. Disse må styrkes. Vi må videreutvikle det vi har begynt på. Vi må satse folk, ressurser og driftsmidler på utdanning og oppfølging av unge talenter. Vi må også tørre å satse på uetablerte talenter som ikke vil gi avkastning før på lang sikt. Gjerne ti år.

KULTUR | FILM OG VIRKELIGHET

Virkeligheten på stort lerret

DEBATT: I filmen, *Bænken*, setter Per Fly dansk sosialpolitikk under debatt.

Mellom kameranlinjen og dens objekt går en udefinert grense. Den kalles virkeligheten.

Kan virkeligheten fanges inn av et filmkamera og vises for et publikum? Filmskapere må tillegges en trang til å formidle. Tilskueren tar i mot. Vi underholdes, røres, provoseres, vekkes til latter. Vi kan se film for å komme bort fra virkeligheten, eller for å konfronteres med den. Det som kan virke fjernest viser seg plutselig nærest. Forteller filmen om virkeligheten slik den er, slik den fremstår for oss, eller slik vi vil at den skal være?

For den tyske filmteoretikeren Siegfried Kracauer ligger filmmediets kjerne i dets nærhet til virkeligheten. Filmene har, i følge Kracauer, muligheten til å fange inn 1) den ubearbejdede og ikke-manipulerte virkeligheten, 2) den tilfeldige og slumpmessige virkeligheten, 3) virkelighetens uendelighet og 4) virkelighetens mangetydighet. Filmens oppgave (omtrent plikt!) er å presentere og avsløre virkeligheten for oss. Han er kritisk til å la fantasien prege filmen og mener at den da forspiller sin egentlige rolle. Dette er en problematisk holdning.

Hvem kan vel nekte for at selv enhver dokumentarfilm har et subjektivt preg? Noen må tross alt velge ut hva som skal filmes, hvem som skal komme til orde, og hvilke klipp som kommer med i den ferdige filmen.

Neorealisme

Den italienske neorealismen som utviklet seg mot slutten av andre verdenskrig ville vise den italienske hverdagen slik den var. Istedenfor å anvende profesjonelle skuespillere som ble plassert inn i et miljø tok man i bruk autentiske statister og ikke-profesjonelle skuespillere. Kameraet skulle bringes ut i gatene og etablere en direkte kontakt med den sosiale virkeligheten. Trangen til å vise frem den utilsørte virkeligheten etter mange års fascistisk sensur var sterk. Det store gjennombruddet kom med *Rom – åpen by* (1945) av Roberto Rossellini. Den kjente franske filmteoretikeren André Bazin snakket om to hovedretninger innen filmen, representert ved de regissørene som trodde på bildet, og på den andre siden de som tror på virkeligheten. Bazin anså Vittorio De Sicas *Sykkeltvene* fra 1948 som den ultimale filmen innen neorealismen. Han regnet *Sykkeltvene* som det første eksemplet på en ren film. Grunnen er: ingen skuespillere, ingen

historie, ingen dekorasjoner. Det er altså intet mindre en ren (og sann) virkelighet De Sica viser oss her. Nå skal det sies at *Sykkeltvene* ikke var en tilfeldig filmet film. Alt var nøye planlagt. Men, filmen forteller like fullt om den italienske hverdagen. Bazin er klar over dette, og sa da også at vi kan definere alle de narrative midlene som tjener til å bringe en høyere grad av virkelighet opp på lerretet som realisme.

Å skille mellom liv og død

Innenfor en tradisjon som har det vi kaller et idealistisk kunstsyn har kunstneren primat fremfor oss andre – han kan nemlig gjennom sin kunst komme i en særegen kontakt med den opprinnelige virkeligheten. I Jean Cocteaus *Orfeus* (1950) vises det tydelig at poesens kraft overskrider skillet mellom liv og død. Den franske filosofen Paul Ricoeur gjør det klart at vår selvforståelse må gå omveien om en fortolkning av kulturens verker, for han formidlet gjennom tegn. Teksten kan ses på som en formidling av en "felles mening". Den er en formidling av en selvforståelse som ikke kan uttrykkes direkte. Fortolkningen skal gi subjektet evnen til å kjenne seg selv. Vi mennesker mangler evnen til umiddelbart å sette ord på vårt indre liv, og vi har ingen

direkte tilgang til hva det nå en gang vil si å være menneske. Vi har derfor utviklet en rekke måter gjennom hvilke vi forsøker å uttrykke *hva det er å være menneske*. Vi har kunsten, der god kunst lykkes i formidle noe "usigbart" om den menneskelige væren. Og den menneskelige væren må i høyeste grad sies å være virkelig.

Dansk realisme

Per Fly er en av en rekke nye suksessfulle regissører fra Danmark. *Bænken* er første del i hans Danmarks-trilogi, som beskriver de forskjellige samfunnslag i Danmark. Den ble både rost av anmelderne og positivt mottatt av tilskuerne. Andre del av trilogien, *Arven*, om overklassen var atter en suksess. Den avsluttende delen, *Drabet*, tar for seg middelklassen i et eksistensielt drama om ansvar og skyld. Han er en av flere som beviser at man kan komme med sosial kritikk samtidig med at man forteller en god historie. Med et skarpt blikk på underklassens miljø og skarpe personskildringer er Fly med sin film *Bænken* med på å sette den danske virkelighet og sosialpolitikk under debatt. Fly beviser at dette fint kan gjøres uten en belærende tone, og unngår samtidig å romantisere den ensomme "taperen". Den sjangeren Flys triologi

representerer er en form for ny-realisme, en ny-realisme som er påvirket av "alternative" amerikanske filmer, så vel som britiske regissører som Ken Loach og Mike Leigh. Leigh er kjent for å åpne for improviserende skuespill, noe Fly også har sansen for. I *Bænken* har vi et drama hvor den sosiale samvittigheten går overens med et underholdende driv. Fly er opptatt av kameraets estetikk. Et tydelig kjennetegn er det håndholdte kameraet, som innfanger et realistisk miljø på autentiske locations, der skuespillerne får plass til å improvisere seg fram til sin karakter. Under opptak står kameraet ofte langt fra skuespillerne, slik at de aldri vet hvordan de blir filmet og ikke kan "spille opp til kameraet". Sammen med det minimalistisk billedspråket er dette ting som vekker tanker om den italienske neorealismen så vel som dogmefilmene. Fly har med sine filmer gjenopptatt sosialrealismen i dansk film, som hadde sin storhetstid på 70-tallet med filmer som f.eks. *Zappa* av Bille August, og Kragh-Jacobsens *Vil du se min smukke navle*. I motsetning til den stiller Fly opp sin egen variant: "Socialrealisme i dansk film var en måte, hvor man i 70'erne stilte virkeligheten op, som man gerne ville have den til at se ud. Min nyrealisme handler om at vise virkeligheten, som den faktisk ser ud." Den nye bølgen i dansk film har blitt kalt "nybølgeralismen". Et motto for dem er at nå skal det ikke enten lages smal kunst eller bred underholdning, nå gjelder det om å lage film med kunstnerisk kraft som samtidig er henvendt til et publikum.

Den politiske filmen lever

Politiske filmer som *Gymnaslærer Pedersen* og *München* viser virkeligheten slik den engang var. Spielbergs *München* handler om hevtoktet etter drapet på israelske idrettsutøvere under sommer-OL i 1972, mens Hans Petter Molands film fra 2005 omhandler AKP (m-l)-miljøet i Larvik på 70-tallet, og den politiske vekkelsen. Undertegnede opplevde *Gymnaslærer Pedersen* først og fremst som en menneskelig film der det politiske fremstod som et viktig bakteppe. Men alle reaksjonene tatt i betraktning må vi anta at filmen har et politisk budskap i vår tid. Samtidig blir norske dokumentarer mer politiske. Tidligere handlet de om enkeltskjebner, men nå er det saker som fanger filmskaperne. *Oljeberget*, *et lite stykke Norge* og *Smaken av hund* er gode eksempler. Vi ser en oppfrisket politisering av filmen over hele verden. Hvilken retning den tar er imidlertid avhengig av hvordan den politiske stemningen er i de respektive

landene. Film som informasjonskilde er blitt langt mer akseptert og etterspurt i undervisningssammenheng fordi dens subjektive innfallsvinkel gjør dem troverdige og enklere å forholde seg til. Film er absolutt en arena der kritiske tanker kan luftes.

Om "oss" og de "andre"

Regjeringens menneskerettighetspris for norsk kortfilm gikk i 2006 til Hisham Zaman for hans kortfilm *Bawke* (2005). *Bawke* har etter hvert fått mange priser og gjort stor suksess på festivaler rundt i verden. Vi har her å gjøre med en film av høy kunstnerisk kvalitet, og som samtidig engasjerer politisk og etisk. Det må bety at det sier noe viktig om vår virkelighet. Juryen begrunnet valget blant annet med at *Bawke* omhandler et sentralt, aktuelt og betent tema. Når filmen går tett på forholdet mellom far og sønn viser den først og fremst det universelt menneskelige. Det gir ansikt og stemme til mennesker vi altfor lett tenker på som "dem", i motsetning til "oss", og som vi i hovedsak kjenner fra nyhetsbildet som navnløs statistikk. Det er i møtet med den Andre vi er menneske. Med *Bawke* har Hisham Zaman laget en film som berører uhyre sterkt. Og fra denne emosjonelle reaksjonen er veien kort til en etisk diskusjon. *Bawke* er en åpen film som reiser spørsmål istedet for å gi svar.

Zaman har gjennom den romantiske komedien *Vinterland* tegnet et bilde av mennesker som er sterkt preget av politikk og kultur. Han åpner stadig våre øyne for brennbare politiske temaer som arrangert ekteskap, familiejenforening, oppholdstillatelse, kulturkollisjoner, ære, og integrering som kommer naturlig frem i denne filmen.

Virkeligheten kan fremstilles på ulike måter, men det er i tilskuerens møte med verket at betydning oppstår. Vi kan se en dokumentar og forbli uberørt, mens en kunstfilm plutselig får oss til å se på verden med nye øyne. Vi kan møte ulike deler av virkeligheten gjennom forskjellige filmuttrykk. Til sammen kan de være med på å gi oss et klarere og mer helhetlig bilde av den politiske, så vel som eksistensielle virkeligheten.

LONE DYBDAL
(PRESSEFOTO)

ER DU TUNG NOK FOR Å LYKKES SOM LEDER?

En master fra BI gir deg den faglige tyngden du trenger for å lykkes i morgendagens kompetansekrevende næringsliv.

- Master i økonomi og ledelse - Siviløkonom
- Master i markedsføring - Sivilmarkedsfører
- Master i internasjonal markedsføring
- Master i ledelse og organisasjonspsykologi
- Master i politikk og økonomi
- Master i finansiell økonomi
- Master i regnskap og revisjon
- Master i innovasjon og entreprenørskap **NYTT STUDIUM**

Vi kan love deg et krevende studium og en bratt læringskurve. BIs faglige stab er blant Europas fremste og alle studiene er tilpasset næringslivets kompetansebehov.

Bestill masterkatalog - send BI til 2030
www.bi.no/master

TYNGDEN DU TRENGER

Studentstyrevalget 2007

Studentstyret er studentenes øverste organ ved UiT, og uttaler seg i alle saker som berører studentene ved universitetet. Studentstyret består av representanter fra politiske lister, fakultetene, NFH, ISU og SSSR. Alle registrerte studenter ved universitetet kan stemme.

For første gang skal representantene fra de politiske listene velges ved elektronisk valg.

E-VALGET ER ÅPENT I PERIODEN 19. - 26. MARS

Stemme avgis ved å gå inn på: uit.no/valg

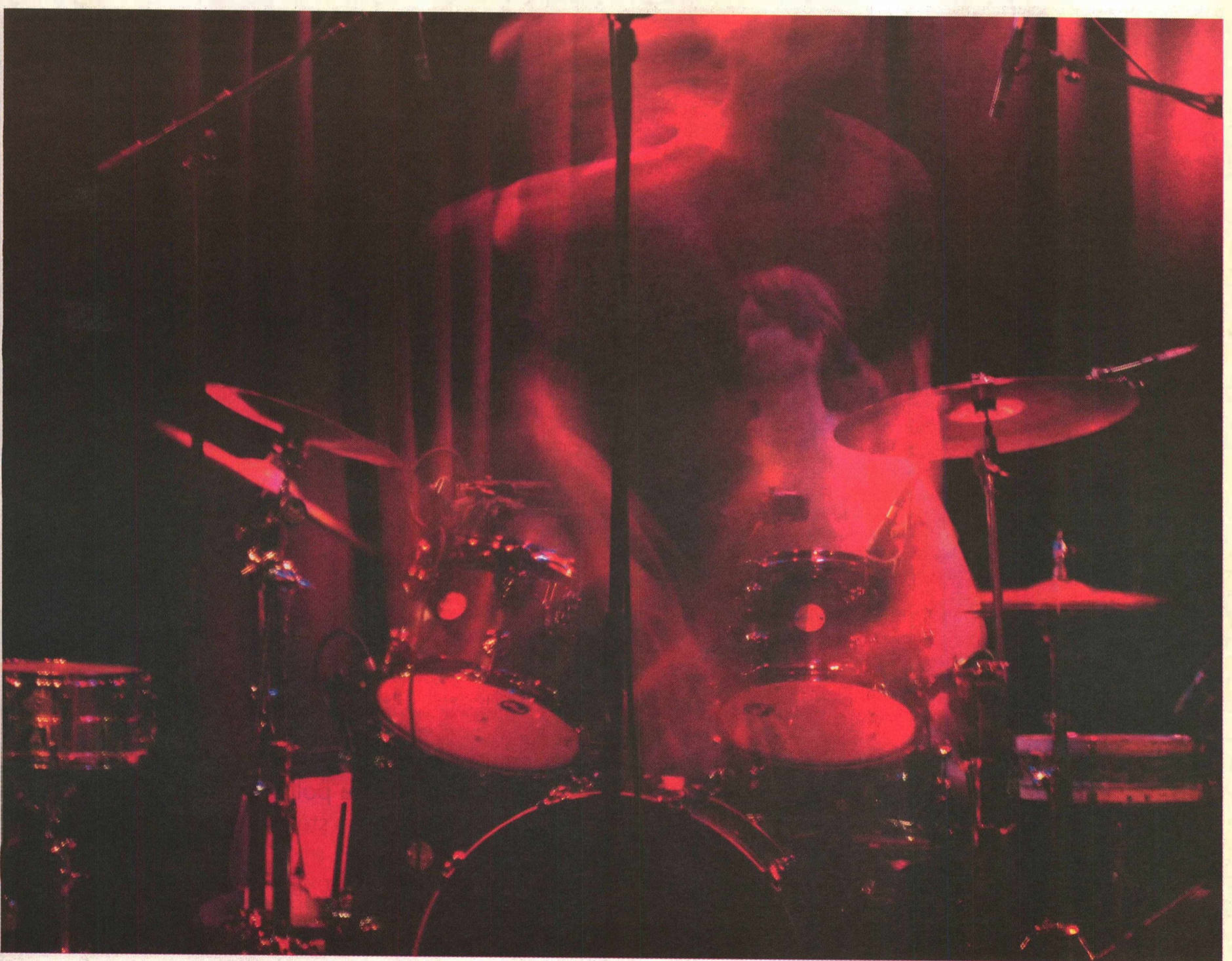
Dersom du ikke ønsker å avgi stemme elektronisk vil det avholdes urnevalg den 27. og 28. mars. Urner plasseres utenfor kantina i Teorifagsbygget, NFH og Med.fak Du må ha med legitimasjon og semesterbevis for å avgi stemme.

Kulturell kapital

Hvordan opparbeider du deg kulturell dannelse i år 2007? Sosialantropolog Thomas Hylland

Eriksen gir deg Kulturell kapitalens abc.

KULTUR side 17

Fenomenal anarkistisk postpunk

Snaue tjue personer fikk med seg en uforglemmelig splitgig på Lillescenen 8.mars. Nederlandske The Ex satte ryggmargsrefleksen i fullstendig ubalanse.

KULTUR side 28

KULTUR | FORHÅNDSOMTALE

FRA SKRIVEBORDET:

Waffels!

De studentorganisasjonene som er beåret med kontor i gangen som strekker seg forbi Café Bodega er heldige. Blant timeslange kaffeslabberas og en konstant eim av vafler i luften spirer idealismen. Det sies at den er borte, at den er død. Det stemmer ikke. Den lever i beste velgående. Å si at idealismen er død er både galt og destruktivt, destruktivt ved dødserklæringens slående kraft i seg selv. Amnesty, TSI, Samfunnet, PsychAid, SAIH, og et hav av andre studentdrevne tiltak florerer takket være idealsmens ånd og nerve. Idealismens natur er vel at den appellerer til mindretallet, de som vil gjøre noe i dugnadens ånd, som vil yte sitt for fellesskapets gode, til tross for kontinuerlig eksamensangst og sprengt lommebok. Vi kjenner klisjéene, til og med klisjéene om klisjéene.

Til tross for at mange av de idealistiske organisasjonene sliter med oppslutningen, lever idealismen altså, i beste velgående, tør jeg påstå. Kontorene ved bodegaen utgjør ett senter hvor det levende bevis på min påstand befinner seg. Og etter endt studietid kan de som i skrivende stund er engasjert der bevitne at frivillig arbeid så santen var hverdagen ved UiT anno 2007. Paradoxet i myten om idealismens død finner vi i at dette ryktet slynges rundt av idealismens egne disipler. Det er nesten komisk, men det bærende bevis for at idealismen har visnet hen dyrkes av, nei det er idealistene selv. De klager over for liten oppslutning rundt de ulike tiltakene og slappe holdninger, mens i dem selv spirer et brennende engasjement og håp om et bedre samfunn, en bedre verden. Det er sant at idealismen ikke svever på flertallets vinger. Idealistene er en underrepresentert gruppe i samfunnet. Og slik er idealismens natur, den næres av mindretallet.

Idealister som sutrer over flertallets fravær, distanserer seg fra og glemmer sin egen sak og kamp. Men idealisme handler ikke nødvendigvis om revolusjon og demonstrative lenker, selv om dette har blitt selve symbolet på mindretallets frigjøring og politiske kamp. Det er langt enklere enn som så. Det handler simpelthen om å løfte blikket opp fra egen navle, kanskje blande sammen en liter vaffelrøre. Husk dette neste gang du passerer Café Bodega, og syng gjerne med når brølet jomer:

WAFFELS!

For øvrig står alt bare bra til ved grasrota

Bringer natten til Tromsø

KOMMER: William Hut turnerer landet med sin nye plate *Nightfall*.

William Huts fjerde solo-plate, *Nightfall*, høster god kritikk om dagen. Nå kommer han til Tromsø for å gjøre natten vakker.

En fredag ettermiddag slår jeg på tråden til tidligere vokalist, gitarist og frontfigur i bandet Poor Rich Ones, nå soloartist William Hut fra Bergen. Etter at Willy Marhaug (som han egentlig heter) fant opp sitt alter ego, William Hut, ga han ut sitt første soloalbum. Albumet ble varmt mottatt i de musikalske kretser, og som et resultat valgte Hut å satse på sitt eget materiale i stedet for å gå videre med Poor Rich Ones. Siden har det kun vært William Hut for Willy Marhaug, og det har resultert i til nå fire soloplater. Og soloprojektet kommer nok til å vedvare om man skal tro på sangeren selv. Etter at han slapp ut plata *Nightfall* rett før nyttår, står det nå kun turnéliv og konserter på tapetet fremover. Og snart kommer han altså til Tromsø. Nærmere bestemt 22. mars på Driv.

Navn og titler

William Hut sitter i bilen når Utopia ringer. Vi gratulerer ham med den nyeste plata *Nightfall* og spør hva han synes er nytt med det nye albumet i forhold til hans tidligere utgivelser.

- *Nightfall* forener alle de tidligere albumene og tilsvarer alt jeg står for musikalsk, forteller den unge artisten.

Men hvorfor valgte du egentlig Nightfall som albumtittel?

- Først og fremst er det en sang på albumet, svarer han.

Han valgte å ha et kortere navn denne gangen siden alle de andre titlene på utgivelsene hans har vært for lange. Og ikke minst er *Nightfall* en passende tittel

på albumet, fortsetter han.

Hva ligger bak navnet William Hut?
Noe godt svar på spørsmålet har han visst ikke.

- Det bare dukket opp for noen år tilbake, sier han.

- Jeg har dessverre ikke noen spennende anekdote å komme med, kanskje jeg skal finne på noe å si neste gang jeg får det spørsmålet, sier han ettertenksomt.

For de av dem som ønsker at Poor Rich Ones skulle komme tilbake igjen og gjenoppta suksessen, må William Hut belage seg på å skuffe sine Poor Rich Ones-fans.

- Det blir nok ikke noe comeback med det første, sier Hut.

- Men man skal selvfølgelig aldri si aldri, legger han til.

Så hvordan er det egentlig å jobbe som soloartist i stedet for å jobbe i band?

- Jeg trives kjempebra med å jobbe selvstendig, sier han.

- Det er jo selvfølgelig litt annerledes. Nå er det jeg selv som tar alle avgjørelser. Før kunne jeg stille meg bak de tre andre, sier han og ler.

"Over there" og tilbake

Mange har kanskje oppdaget at William Hut får inspirasjonen til musikken sin fra countrysjangeren, og vi spør Hut nærmere om dette.

- Jeg har vokst opp med den musikken, sier han.

- Jeg valgte å bruke denne sjangeren på plata, fordi det er en folkelig sjanger. Dette gjør også sitt til at jeg får større oppslutning ute i verden ellers, mener han.

William Hut har nemlig en bred fanskare ute i verden, blant annet "over there".

Hut mener at det er nesten bare fordeler med å være musiker i Norge. Han skryter av at Norge er så fint å spille i.

- Det eneste negative må være landskapet i Norge. Med alle fjellene vi har her til lands, kan det være veldig kronglete å komme seg frem til destinasjonen, spesielt hvis man reiser med bil, sier William Hut og sukker.

- Men på den andre siden er det jo kjempeflott endelig å komme frem til forskjellige steder, som for eksempel til Tromsø, presiserer Hut.

I Tromsø har han vært mange ganger før. Han har spilt på både Kaos og Driv tidligere, og han gleder seg enormt til å treffe fansen i Tromsø.

Hut mener ikke at det finnes noen særlige forskjeller på folk som kommer på konsertene hans. Alle er ute etter å lytte til god musikk og ha en koselig kveld. Derfor vil jeg at alle skal komme på konsertene mine, sier han.

På Driv kommer han til å presentere mye fra det nye albumet *Nightfall*, og dessuten sanger fra resten av hele sin solokarriere. Dessverre blir det nok ikke noe fra Poor Rich Ones for de som ønsker det, sier Hut. Men de som kommer på konserten, kan vente seg fullt band med gode musikere og forhåpentligvis kjempegod stemning.

Etter turnéliv og festivaler går turen hjem. Der venter kjæresten hans tålmodig på ham.

- Hun er en meget forståelsesfull kjæreste, sier han og skryter av henne. Og når han er hjemme legger han musikkkarrieren sin på hylla for noen dager og gjør minst mulig. Da er det bare kjæresten som gjelder og han tar igjen alt av tid som han har mistet på grunn av turnéen. Men nå er det altså turnéen og Driv i Tromsø den 22. mars som gjelder.

ANNI MARIT NORMAN
(PRESSEFOTO)

Paideia anno 2007

I den akademiske verden diskuteres den franske sosiologen Pierre Bourdieus begrep kulturell kapital stadig vekk. Der de aller fleste vet hva økonomisk kapital dreier seg om, er begrepet kulturell kapital noe mer snevert for allmennheten.

Der økonomisk kapital dreier seg om hvor mye penger du har, dreier kulturell kapital seg blant annet om hvilken utdanning, yrke og kulturelle interesser du er i besittelse av. En lang akademisk utdannelse innen samfunnsvitenskapen og god kjennskap til mat og vin er eksempler på ting som blir verdsatt som høy kulturell kapital. Yrkesfaglig utdanning, frossenpizza og lytting til VG-lista Topp 20 har langt i fra like høy verdi på den kulturelle rangstigen.

Kulturell kapital erverves gjennom oppveksten og utdanning. Barn fra akademiske hjem utvikler som oftest høyere kulturell kapital enn barn fra vanlige arbeiderklassehjem. Nå, når nesten hvem som helst i Norge kan utdanne seg ved et universitet, blir det større mangfold av både økonomisk og kulturell kapital i akademien. Likevel ser

det ut til at massekulturen blir mindre verdsatt i universitetsmiljøer enn i andre miljøer.

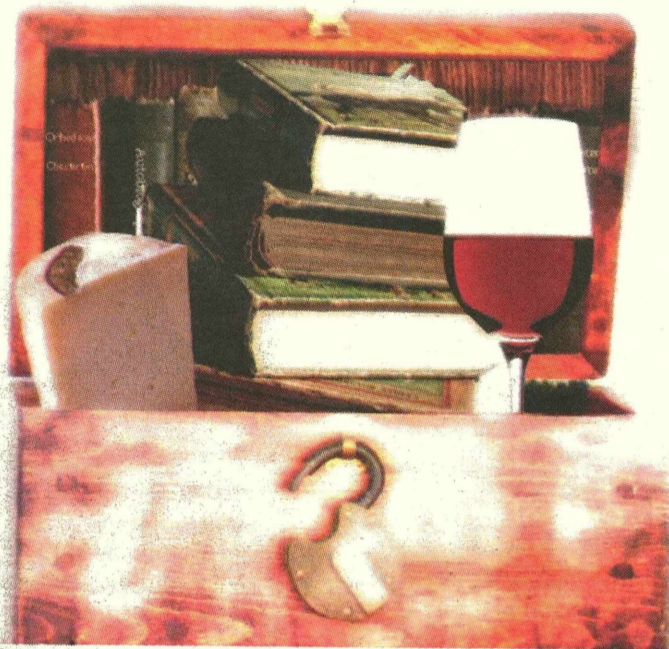
Min venninne Kristin og jeg kommer fra vanlige arbeiderhjem og følte oss litt utilpass sammen med alle akademikerungene. For all del, akademikerungene er som regel kule som bare det, men ofte snakker de om forfattere, filmer og filosofer vi ikke helt forstår oss på. Det kreves nemlig en dose høy kulturell kapital for å henge med i slike samtaler, en dose kulturell kapital vi begge følte at vi manglet. Hva gjør man i en slik situasjon? Setter seg ned, nikker, smiler og later som om man forstår? Eller kanskje man sitter oppe natt etter natt og prøver å forstå seg på tunge filosofiske verker, mens man egentlig bare vil se en halvmorsom og såkalt hjernedød sitcom?

Vi gadd ingen av delene. Vi fant ut at det var på tide å overlate saken til noen andre enn oss selv. Den enkleste veien til kulturell kapital var å søke hjelp fra noen som virkelig kan greia. Dermed forfattet vi et brev til mannen som er herr kulturell kapital i egen person,

nemlig vår alles kjære kjendisanthropolog Thomas Hylland Eriksen. Vi fikk svar med akkurat det vi ønsket, nemlig en top-of-the-pops av hva som gir høy kulturell kapital for tida. Og snille piker som vi er skal vi selvfølgelig dele Thomas' (ja, vi liker å tro at vi er på fornavn nå) sine gode tips til dere medstudenter som føler

dere like utilpass som oss. Vi gir dere det som de gamle grekerne kalte paideia, anno 2007.

**BENEDIKTE AAS
ANE ELENE JOHANSEN (ILLUSTRASJON)**

Hei Thomas evt. hei, Thomas Hylland Eriksen!!

Det har seg sånn at vi er to jenter. Vi går på Universitetet. Yndlingsretten vår er pizza, yndlingsdrikk vår er øl, vi røyker sigaretter, hører på rock, fotball er sporten. Foreldrene er hardbarka arbeiderklasse (skryter til og med av at de har bygd landet).

Du ser vel hva det er vi mangler. Blant Universitetets pomadeduftende, duffelcoat-bekleddede, rødvinstdrikkende, velartikulerte, Morgenbladet- og Klassekampen-lesere med kjennskap til de klassiske verker, samtidslitteratur, verdensproblematikk etc. etc. etc., så kommer vi litt til kort, trekker det korteste strået osv. Det er ikke det at vi ikke er stolte av vår arbeiderklassebakgrunn, og vi er vel heller ikke klassiske klassereisende. Det er heller ikke det at alpeluene ikke vil henge med oss, for det vil de (vi er deres trofaste alibi).

Men, vi mangler kulturell kapital. Benedikte og Kristin (som er våre navn, Benedikte dog litt mer borgerlig klona enn Kristin) har rett og slett en pågående konkurranse: "Hvem kan oppdrive mest mulig kulturell kapital innen et gitt tidspunkt", en slags åndelig make-over.

Så spørsmålet til deg Thomas evt. Thomas Hylland Eriksen er: kunne du gi oss en slags briefing, ja en slags "top of the pops" på kulturell kapital

her til lands? Ti ting vi burde kjenne til av samtidslitteratur, tenkere, mat, smal film (en innertier i studentmiljøet må vite...), reisemål, klær, vin, mat (økonomiske som vi er griper vi jo etter "Bohem" om vi en sjelden gang avlegger polet en visitt... men den gir jo sjelden cred blant våre overmenn og kvinner). Bør vi innrette en bokhylle

med annet enn "Sågaen om isfolket"? En vinhylle strategisk plassert i våre hjem? Hvordan bør vi engasjere oss i fotball? Er det lov? I så fall, hvordan? I form av røping, brøling og øldrikkning? Eller som et hyggelig lite avbrekk fra bøkene sammen med gode venner? Hva med rockekonsserter, fremst i hundre? Eller laidback, lyttende og med tilfredsstilte blick i bakre rekker?

Som du ser har vi mye å ta tak i... vi håper du/de tar deg tid til å komme med innspill i vårt lille eksperiment! Ha en fin dag!

Hjertelig hilsen
Benedikte og Kristin

HEI THOMAS EVT HEI, THOMAS HYLLAND ERIKSEN!!

Det har seg sånn at vi er to jenter. Vi går på Universitetet. Yndlingsretten vår er pizza, yndlingsdrikk vår er øl, vi røyker sigaretter, hører på rock, fotball er sporten. Foreldrene er hardbarka arbeiderklasse (skryter til og med av at de har bygd landet).

Du ser vel hva det er vi mangler. Blant Universitetets pomadeduftende, duffelcoat-bekleddede, rødvinstdrikkende, velartikulerte, Morgenbladet- og Klassekampen-lesere med kjennskap til de klassiske verker, samtidslitteratur, verdensproblematikk etc. etc. etc., så kommer vi litt til kort, trekker det korteste strået osv. Det er ikke det at vi ikke er stolte av vår arbeiderklassebakgrunn, og vi er vel heller ikke klassiske klassereisende. Det er heller ikke det at alpeluene ikke vil henge med oss, for det vil de (vi er deres trofaste alibi).

Men som sagt, vi mangler kulturell kapital. Benedikte og Kristin (som er våre navn, Benedikttes dog med litt mer borgerlig klona enn Kristin) har rett og slett en pågående konkurranse: "Hvem kan oppdrive mest mulig kulturell kapital innen et gitt tidspunkt", en slags åndelig make-over.

Så spørsmålet til deg Thomas evt. Thomas Hylland Eriksen er: kunne du gi oss en slags briefing, ja en slags "top of the pops" på kulturell kapital

• EN VANLIG SAMTALE VENT FOR VEI ANO 2006.

Ti ting vi burde kjenne til av samtidslitteratur, tenkere, mat, smal film (en innertier i studentmiljøet må vite...) reisemål, klær, vin (økonomiske som vi er griper vi jo etter "Bohem" om vi en sjelden gang avlegger polet en visitt... men den gir jo sjelden cred hos våre overmenn & kytinet) Bør vi innrette en bokhylle med annet enn "Sågaen om isfolket"? En vinhylle strategisk plassert i våre hjem? Hvordan bør vi engasjere oss i fotball - Et det lov? I så fall? Hvordan? I form av røping, brøling og øldrikkning eller som et hyggelig lite avbrekk fra bøkene sammen med gode venner. Hva med rockekonsserter, fremst i hundre? eller laidback, lyttende, & med tilfredsstilte blick i bakre rekker?

Som du ser, har vi mye å ta tak i... vi håper du/de tar deg tid til å komme med innspill i vårt lille eksperiment! Ha en fin dag!

Hilsen Benedikte & Kristin

KRISTIN TORGESEN
VILADOMAT 208 PISO 4-3
08029 BARCELONA
SPANIA

eller /06
BENEDIKTE ÅS
PAUL HIGENSCAUS Vei 16A
9009 TRONSDØ

• EN VANLIG SAMTALE VENT FOR VEI ANO 2007, ETTER VÅR INTELEKTUELLE MAKE-OVER.

KULTUR

Kjære jenter (eventuelt kjære Kristin og Benedikte- vi er jo blitt så uformelle her til lands).

Ja, dette var ingen liten bestilling. Jeg er en aldri så liten smule beskjemmet over at det har tatt meg så langt tid å svare på deres brev, og skal jeg være ærlig, kan jeg ikke skyldes på at jeg har brukt måneder på å tenke over utfordringen. Sannheten er atskillig (sic!) mer banal enn som så, uten at det av den grunn er nødvendig å gå i detalj.

Snarveien til kulturell kapital består sannsynligvis i å skaffe seg dyp og autoritativ innsikt i et smalt, sært (men respektert) område. For eksempel barokkmusikk eller eksistensialisme. Å lese/høre/se det samme som alle andre leser osv. gir nok kred, men av den kjedeligere typen. Spa opp noen forfattere ingen andre har hørt om, les om dem først på nettet og deretter et par av bøkene deres. (Jeg har et tips: David

Mitchell vil i løpet av få år fremstå som det store hvite håp i skjønnlitteraturen) Gjør alt med litt ironi (men ikke for mye). Skaff dere noen oppslagsverk, Routledge har et ganske godt alfabetisk verk om filosofi, og det finnes flere om klassisk musikk. Lær dere å uttale Žižek korrekt og å si navnet på en blasert, livstrett måte.

Så var det maten. Helene Uri beskriver på treffende måter kulturell kapital i den kvinnelige delen av middelklassen i Honningtunger (husk: boktitler skal alltid skrives med kursiv, artikkeltitler i ukursivert i anførselstegn). Bl.a. er det en scene der hvor kveldens vertinne serverer Diplom-is med Freia sjokoladesaus til dessert. Dæggern! (som vi sier det der jeg kommer fra, men det kraftuttrykket gir faktisk negativ kulturell kapital, så styr unna!) Skaff dere noen favorittoster og noen rare nykker i matveien (aversjon mot soyasaus er en sikker vinner, men det

går også an å si at man hater all annen kinsesisk mat enn den fra Sezhuan eller at man bare spiser sushi i Japan)

Film, sier dere? Bourdieu skriver at film er typisk middle-brow, og ærlig talt tror jeg han har rett. Jeg ville heller gått for gresk drama og Shakespeare om jeg var ung i dag. Sofokles, lissom æsse. Det er mulig dere burde skaffe dere et par favorittpoeter fra romantikken også. Wordsworth og Keats? Så har dere ytterpunktene.

Dere ber om en liste. Her er mitt bud:

1. Parmesan (eller annen hard ost) fra liten gård i Umbria
2. Filosofene Kwame Anthony Appiah og Gayatri Chakravorty Spivak (lær dere å uttale navnene uten nøling)
3. Thure Erik Lund (norsk avant-garde/arrière)
4. Almodóvar (kjedelig, men sant)
5. David Mitchell, men også Annie Proulx (lær å uttale navnet)

6. Lyn F.C, eventuelt Skeid (veldig mye hippere enn VIF og RBK)

7. Norsk jazz (fra Garbarek til Stian Carstensen)

8. Chardonnay, gjerne Chablis (ligg unna Riesling!)

9. Loire-dalen (reisemål)

10. Hvit Billy (motstå fristelsen til å kjøpe den billigere Ivar)

Lykke til!

Oslo, 30. januar 2007

Med kultivert hilsen

Thomas Hylland Eriksen

Med kultivert hilsen,

Thomas Hylland Eriksen
Thomas Hylland Eriksen

NUFF
Climate Change
2007

DEADLINE
1. APRIL

FOCUS ON CLIMATE CHANGE
ENTER COMPETITION WITH YOUR FILM NOW!
WINNER WILL BE SCREENED AT NUFF 2007 AND TIFF 2008

FOR MORE INFO AND PRIZES:
WWW.NUFF.NO
WWW.NUFFGLOBAL.NET

"The creative approach of NUFF Global will inspire young people to tell their own stories on climate change"
Wangari Maatai, Nobel Peace Prize winner

KILL BULJO
THE MOVIE

FOKUS
TROMSØ KINO
23.03.07
www.killbuljo.com

Inn i mørket og ut i lyset

THURE ERIK LUND
INN
Aschehoug
(2006)

Hadde jeg vært en forfatter som var opphengt i selvreferensialitet, så kunne jeg skrevet noe sånt som at det ikke er jeg som skriver dette, det er språket som tekster seg gjennom henna mine og videre inn i datamaskina, så alt som her står å lese kan ikke føres på "min" konto, for jeg er følgelig uskyldig og har praktisk talt ingenting med dette å gjøre. Språket derimot..., men det skal altså handle om en bok som heter "INN", som "en skrivende fyr som heter T. E. Lund, som ellers har mye å gjøre, og mye annet å tenke på" visstnok skal ha skrevet, uten at noen trenger å verken tro på det eller bry seg med det, for hovedpersonen i denne boka prøver nemlig å gi faen, fullstendig faen. Ikke på den måten man vanligvis gir faen på eller tenker på å gi faen på, men på en grunnleggende og livsholdningsaktig måte, ønsker han å gi faen, og gjør det også, med tidvis stort hell, faktisk så stort hell at han i en sekvens av boka bures inne på institusjon, ikke mer enn et par uker, men det er bare fordi han stikker av, "inn" i kosmopolitismen, og videre, inn i mørket. "I en tid fremover får jeg satse på å gli ubesværet inn i det kosmopolitiske. Det er visst det gjevste nå for tida. Og jeg sier dette her helt uten ironi, ja, det er ingen annen måte å være et ekte menneske på enn å være kosmopolitt, det er mest sannferdig overfor tida, å være kosmopolitt, jeg får prøve det, se hvor det bærer hen, se hva det vil si [...]" Inne i kosmopolitismens mørke irrganger kollapser språket og en serie surrealistiske sekvenser fører vår mann, som gjør sitt beste for ikke

å være vår, eller noen annens mann, eller i hvert fall ikke helten, videre inn i et slags reality-show, der vi som lesere blir tilskuere og der alt trekkes ut i det ekstreme, for så å gli over i en nostalgisk mimring, etterfulgt av et møte, som noen sikkert vil finne på å kalle en slags kjærlighetshistorie, men man vet jo aldri helt med denne boka og denne hovedpersonen og denne forfatteren.

"Vi veit at rettferdighet ikke finnes. Den eneste rettferdigheten som finnes er sjølrettferdigheten. Den befestes kun med prat. Og noe mer sjølrettferdig enn de liberalistiske sosialistnordmennene finnes ikke. For å trygge sin egen sjølrettferdighet omgir de seg med solidariske fraser og ønske om dialog. Det er derfor de prater om nødvendigheten av dialog. Å fremme dialog er en smart måte å styrke sjølrettferdigheten på. Dialog er bare bortforklaringer og tåkelegging av reelle menneskelige forskjeller. Dialog er alltid nedlatende. De snakker hele tida om å forstå andre. Men det eneste de tenker på er å bli godt likt. Å få skryt. Og janke til seg kronene."

Problemet med å skrive dette er at jeg gjennom å skrive nettopp slike ting som dette, deltar i det medieskapte meningshelvete som hovedpersonen i boka forakter, ja, avskyr, på en måte som ikke gir rom for tvil, eller rom for unntak, for vi er alle skapere av og ofre for disse hyklerske, opportunistiske og korrekte meningene. Jeg mener altså er jeg, og det å mene er ifølge hovedpersonen på mange måter det samme som det å forbruke, og omvendt, for vi skaper oss selv gjennom å stadig ytre oss i det offentlige, i strie strømmer, om verdensfreden, rettferdighet og nødvendigheten av dialog, ja, vi er frie individer uten en bestemt identitet,

kosmopolitter, verdensborgere, multi-identiteter. Det gjelder å velge identitet, eller skape seg en identitet gjennom å delta i meningshelvete og forbruksnarkomanien, for slik er nåtida og fremtida tør vi ikke tenke på, for vi vil ikke forholde oss til døden, enden og undergangen, nei, vi vil mene og forbruke til evig tid, i en eneste stor, totalitær verdensorganisme.

Dette er lett for hovedpersonen å si, for han er jo bare en karakter i en roman skrevet av Thure Erik Lund, som for øvrig selv inntar teksten på et bestemt punkt, nærmere bestemt som en skrivende fyr som hovedpersonen omtaler i negative ordelag, som han jo for øvrig gjør om det meste, med unntak av enkelte aspekter ved gamle dager, naturen og bygda, i hvert fall hvis vi skal karikere det hovedpersonen sier og mener, som jo bringer oss nærmere sakens kjerne, for hvordan kan man kritisere menerne uten selv å være en "mediaronker"? Denne fyren som skriver,

Thure Erik Lund, mener muligens ingenting, eller han mener mye, men det vet vi lite om ut i fra å lese noe han har skrevet at en romanfigur mener, og det romanfiguren mener om de som utmener seg i det offentlige rom og i avisene og på TV og i tidsskrifter, om de rette tinga og om miljø og klimatrusselen, det er jo en bokstavelig mening i teksten og må ikke tas som en mening i vært herværende offentlige rom. Hovedpersonen går jo stadig lenger "inn" og forsøker å gi faen, men med det uungåelige resultat at alt han sier og gjør bryter med det å skulle gi faen, så han slår stadig seg selv i trynet når han kommer med tanke- og ytringsmessige utfall mot det meste, og dermed gir han faen også i å gi faen, så på en måte vinner hovedpersonen over både forfatteren og leseren ved å søke å være inkonsekvent "Jeg mener ingenting i det hele tatt".

CLEMET ASKHEIM

..en å snakke med?:

STUDENTPRESTEN

77644097 / 91342023

KULTUR

Cowboy og Indie-Same

Etter nesten fem år med studier og nærmere sytten år med skolegang har jeg innsett noe ganske elementært. Dette fenomenet er nok ikke ukjent for studenter flest, og særlig vil jeg anta at de med tilgang til TVNorge vet akkurat hva jeg snakker om. Jo dypere og vanskeligere studiene blir, jo mer fristende er det å la seg underholde av overfladiske ting, å finne glede i det enkle og banale. For meg personlig ble dette særlig klart da jeg - etter tre år med stadig vanskeligere studier - gjenoppdaget countrymusikken. I motsetning til folk flest vokste nemlig ikke jeg opp med hva det nå enn er folk flest vokser opp med av musikalske innflytelser. I stedet ble jeg oppdratt med en liten dose samisk populærkultur - for å opprettholde kulturbakgrunnen og slikt - og en solid dose country. (Og ja, ironien i at jeg som same hører på cowboy-musikk har slått meg en del ganger.)

Når jeg sier country, mener jeg heller ikke Johnny Cash, Dolly Parton og disse andre "ja, det er kanskje country, men det er hipt"-artistene, jeg mener Shania Twain før hun ble popkommers, Toby Keith før han ble sinnssvak, Kenny Chesney før han giftet seg med Renee Zellweger, Dixie Chicks før de fornærmet presidenten, og andre artister du ikke engang har hørt om når du en sen kveld har sett på country-svisj.

For meg personlig tok det tre år med stadig vanskeligere studier før gjennomvendelsen slo til med full kraft. Øyeblikket kom da jeg tidlig i 2005 sto ved tilbudshylla på Platekompaniet og valget sto mellom Diana Krall og Alison Krauss. Jeg visste der og da at det ikke bare var et valg mellom to kvinner hvis navn jeg stadig vekk blandet sammen, det var et veiskille. Enten ville jeg etter år som den fortapte sønn vende tilbake til countrymusikken, eller så ville jeg la mykjazzen være inngangsporten til en musikalsk sjanger jeg bestandig har vært nysgjerrig på. Jeg valgte Krauss og country og har ikke angret et øyeblikk.

Det var dog ikke en plutselig gjenoppdagelse som sådan, men noe som kom snikende; jeg, som så mange andre, begynte med Whiskeytown og Ryan Adams. Siden fortsatte det fra alternativ country til Nickel Creek - eller bluegrass for BlåRock-folk - til Gillian Welch - som, ja, er en sjanger helt for seg selv - før jeg til slutt endte opp med veivalget som førte meg til Alison Krauss og alt som kom etter.

Men før dette, hadde også jeg, som de fleste andre, brukt opptil flere år på å få den rette formen for musikk-kred - fra den noe udefinerbare noen som tydeligvis kan dele ut kred til folk som fortjener det. Jeg har oppdaget en hel

masse bra innenfor en sjanger man vel kan kalle amerikansk feminisme-folk rock (stikkord: Ani DiFranco, Tori Amos, Patty Griffin), og lignende typer musikk, jeg har forelsket meg i tekstforfatter etter tekstforfatter og funnet ut at det er ikke bestandig stemmen det kommer an på, men innholdet. Men det er noe befriende deilig med tekster du ikke behøver å analysere, med en sjanger hvor det av og til virker så enkelt som at enten har du nettopp funnet kjæresten din eller så har vedkommende nettopp forlatt deg.

Og om din innvending eventuelt skulle være at country bare handler om kjærleik, fyll og annet tull, vil jeg for det første påpeke at det meste av musikk handler om det samme - den eneste forskjellen er en distinkt mangel på banjo, eller noe slikt.

Jeg vil nesten påstå at country er den ideelle musikken for studenter flest, siden den omhandler alle temaene som visstnok er viktige for oss: kjærlighet, fyll og fest. Om noen i tillegg skulle skrive om eksamensangst er det vel alt vi trenger.

Og som om ikke alt det var nok innså jeg plutselig at Nord-Norge og Sørstatene egentlig er veldig like. OK, så har vi kanskje ikke oppfostret Bush, men Janos Trosten og Steinar Bastesen er ikke akkurat lysende politiske eksemplarer

de heller, og det er bare flaks at ingen av dem har fått styre landet. Begge områdene baserer seg på drikking og festing, samt en solid dose religion. Og alle nordlendinger vet jo at det ikke trengs stort mer enn religion og/eller sprit for å bli godvenner med noen. Det eneste vi her i Nord-Norge mangler er hyggelige damer - gjerne servitører på smålugubre barer, og dem har jo Nord-Norge ganske mange av - som kaller deg suger eller dear. Akkurat det må nok bare klare oss uten, all den tid den eneste nordnorske kvinnen jeg kan se for meg kunne gjøre noe slikt på en overbevisende måte er Kari Bremnes, og hun har antakeligvis langt viktigere ting å gjøre.

Så når iPoden min en gang i blant begynner å spille Kenny Chesneys "She Thinks My Tractor's Sexy" så kan jeg ikke annet enn å smile bredt. Og kanskje ler jeg mer av Chesney enn jeg ler med ham, men man tukter jo visstnok den man elsker, og noen ganger gjør man kanskje det ved å le av vedkommende.

SIRI GASKI
ANE ELENE JOHANSEN (ILLUSTRASJON)

Aleine med alle

KONSERT: Mona Varpe og Martin Hagfors i tett samspill på Kaos 28. februar.

Visste du at Elisabeth Andreassen og Big Bang har noko til felles? Eller kva med Hellbillies og Askil Holm? Fellesnemnaren for dei alle heiter Martin Hagfors, ein singer-songwriter med ein finger med i spelet på dei mest usannsynlege plassane innanfor norsk musikk.

Musikaren med dei mange venene arbeider mykje i lag med andre, særleg skriv han mykje låter for andre musikarar. Til dømes har han skrive for den siste plata til Big Bang. Tidlegare har han vore på turne med Bettan og har lenge samarbeidd med Askil Holm. Hagfors utelukkar ikkje at dei to kjem til å skrive meir i lag seinare, sjølv om dei no tilsynelatande har teke litt ulike vegar. Han har med andre ord ein samansett og musikalsk sett veldig spreidd venekrins. I tillegg kjem dei tre eigne prosjekta han driv. Eitt lite, Groan Alone, der han spelar heilt for seg sjølv. Eitt litt større, HGH, som han delar med Håkon Gebhardt frå Motorpsycho og som har tilført musikkverda sjangeren trashgrass. Som namnet vitnar om er det mykje inspirasjon frå bluegrass i musikken deira, i tillegg til ein god porsjon samfunnsengasjement og mykje moro. Tidlegare hadde dei òg Lars Håvard Haugen frå Hellbillies med på laget.

På heimebane

Hagfors sitt eige hovudprosjekt, Home Groan, er allereie 10 år gammalt og er i følge han sjølv den gruppa i Norge som har gjeve ut flest plater og selt minst. Likevel er det ikkje noko teikn på at Home Groan har tenkt på å kaste inn handkledet med det første. Då dei gjesta Tromsø og Kaos 28. februar synte dei fram det siste skotet på Home Groan familietreet, Mona Varpe. Dei som har vanka på Blå Rock dei siste åra hugsar kanskje Varpe som DJ der, eller som medlem i Tromsø-bandet Pulp Vixen. Men no har ho altså gjort søring av seg att og har siste året spelt i lag med gutane i Home Groan. Hagfors er full av lovord om den unge jenta.

- Mona er kjempebra. Ho er veldig ujålete og direkte og tilfører Home Groan mykje, skryt han. Dei to har arbeidd saman på andre arenaar enn Home Groan. Til dømes spelte dei i sommar ein konsert framfor domkirka i Oslo for å støtte afghanarane som svoltestreika der. Duoen framførte då sangen "Let's all move to Afghanistan", som Hagfors hadde skrive for anledninga.

Irriterer grenselaust

Det er kanskje for sitt alltid brennande samfunnsengasjement Martin Hagfors er mest kjend. Då USA gjekk inn i Irak i 2003 svara Hagfors på den han omtalar som "idiotien over invasjonen" med å skrive sangen "Blood for Oil" som han framførte med makkaren sin i HGH. I følge han sjølv er det mange ting i det moderne samfunnet som irriterer

han grenselaust, til dømes meiner han politikarane har privatisert for mange ting som burde vere på offentlege hender. - Ta til dømes kollektivtransporten. Det er jo innlysande at buss og tog burde vere gratis. Vi må tvinge folk over til å reise kollektivt for å redde miljøet. Når noko engasjerer vil han skrive om det.

- Om eg blir rørt av eit eller anna trigger det noko i meg og eg får eit ønskje om å gjenscape den stemninga. Det er som all anna kunst, ein får eit ønskje om å leve seg inn i det ein høyrer eller ser, og formidle det til andre, utdjupar han. Mange av platene til Hagfors er fulle av songar med sterke budskap og engasjementet blir ikkje mindre med åra. Den siste plata til Home Groan som kom i fjor blir rekna som ei av dei mest politiske og har den skildrande tittelen "Hey, Revolution Now!" Det same blir sagt om den siste plata til HGH som kom i starten av mars "All the Men in Dresses".

Ein nerve av folkemusikk

Home Groan sin musikk blir gjerne omtala som folkrock, men spenner over mange sjangrar. HGH er sjølvopnemd trashgrass, men av mange klassifisert som country. Om Hagfors sjølv skulle setje merkje på musikken sin ville han velje rock.

- Eg likar at ting er litt kantete og vi er ikkje særleg kommers, og då er det jo

rock, forklarar han. - Men det er alltid ein nerve av folkemusikk i det eg driv med, så det vil alltid ha eit preg av folk og country.

Og det er nettopp singer-songwriter typar frå folkrock-sjangeren han nemner som inspirasjonskjelder.

- Ein har jo alltid med seg ein bagasje med musikk, så sjølv om eg aldri tenkjer "sånn vil eg låte", så blir ein jo inspirert av ulike kjelder. Til dømes har eg høyrte mykje på dei gamle platene til Bob Dylan. I tillegg kjem namn som Aimee Mann, Beck, Curtis Mayfield, Richard Thompson.

Mange vener

Det er vanskeleg å prate om Martin Hagfors utan å blande inn namnet på mange andre artistar og grupper, til det har han for mange vener og er for engasjert i verda kring seg. Det er difor underleg at han er eit så ukjend namn i norsk musikk. På den siste plata til HGH er det bidrag ikkje berre frå dei to herrane Gebhardt og Hagfors, men i tillegg gjer Lars Håvard Haugen frå Hellbillies eit come back og Lars og Line Horntvedt frå Jaga Jazzist er med på mange av spora. Så norske musikarar flokkar seg kring han, no er det berre att for publikum å oppdage ein av Norges mest populære låtskrivarar og artistar.

TALE SEVERINA HALSØR
TORD NYGREEN (FOTO)

KULTUR | FIESTA

Vellykket latinomønstring

Åpning: Flamenco i Norge sjarmerte med sitt første show under åpningen av No siesta, Fiesta.

Det er konstatert at det absolutt er et behov for en årlig latinfestival i Tromsø. Festivalsjef Ola Asdahl Rokkones er strålende fornøyd med tidenes første No Siesta, Fiesta i Tromsø.

No Siesta, Fiesta har kjørt sin første runde og står klar for evaluering. Etter en verdig åpning med flamencoshow i regi av Flamenco i Norge (som for anledningen stod på scenen for første gang) og meget hørbar klassisk

musikk ved Tromsø symfoniorkester og bandoneonbriljanten Per-Arne Glorvigen, bød tidenes første latinfestival Tromsø på mange store øyeblikk. Over fem dager har tromsøfolket fått mesket seg i latinamerikansk kultur. Det varierte utvalget på festivalprogrammet byr på store problemer i kåringen av festivalens høydepunkt, men at markedet med latinamerikanske artikler (og ikke fult så latinamerikanske artikler) kommer høyt opp er det vel liten tvil om. Dessuten ga en av de fremste lærde innen latinamerikansk musikk her til lands, Knut Kristiansen, oss en magisk reise gjennom de mange stiler

latinamerikansk musikk har å tilby. Hans verk (som i all hovedsak besto av en oppsplittet latinamerikansk medley), ble fremført av et flertall av Konservatoriets studenter, inkludert festivalsjef Ola A. Rokkones. Kristiansens humoristiske miniforedrag mellom låtene ga publikum innblikk i musikkens historiske opphav og betydning, og capoeiraklubben Oria Zambi satt bevegelser til musikken. Stemningen toppet seg rikelig mot slutten og fikk samtlige publikummere til å dra frem frie tolkninger av både paso double, tango, rumba og friske salsatrinn. Dessuten var det også innslag av helt nye danser ingen noen gang har sett maken

til, men med lett gjenkjennelig eksotisk, latinamerikansk uttrykk og stemning. En god blanding av fest og alvor var det som gjorde No Siesta, Fiesta til en viktig mønstring av latinamerikansk gjennomstrømning i Tromsøs bybilde. Latin-Amerika Gruppen i Tromsø sørget for gode seminarer om blant annet Latin-Amerikas demokratiske tilstand og presidentvalg i Nicaragua. Det absolutt behov for en årlig latinfestival i Tromsø, la oss håpe neste års No Siesta, Fiesta blir enda bedre!

FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

Langt fra demokrati i Latin-Amerika

Under No Siesta, Fiesta holdt Hanne Hovde Bye og Per-Ivar Thorstad fra Latin-Amerikagruppen (LAG) foredrag om deres opphold som brigadister i Nicaragua forrige høst. Førsteamanuensis ved institutt for historie, UiO, Roy Krøvel uttrykte bekymring for Latin-Amerikas demokratiske fremtid i sitt foredrag.

Per-Ivar jobbet som engelsklærer og Hanne jobbet for en gruppe kalt unge mødre. Unge mødre består av kvinner som har blitt forlatt av sine menn og sliter økonomisk slik at de må la barna jobbe på gata. LAG hjelper ungene med å få seg en utdanning. Det koster å skaffe seg den flotte skoleuniformen og de skinnende skoene, som er obligatoriske for å kunne gå på skolen. Andre brigadister fra Norge jobbet med å bygge et samfunnshus, som ble merket med vår kjære fyrstikklogo. Ikke spesifikt for å vise at Norge hadde vært der, men som en måte å sørge for at ingen fremmede

kunne hevde at det var deres hus. I tillegg jobbet noen i et kvinnekollektiv som har foredrag og forestillinger for både menn og kvinner om vold, alkohol og likestilling. De bygde også et lite bibliotek, men dessverre kolliderer åpningstidene med religiøse møter.

Skittent valg

I høst var det valg i Nicaragua, noe som gjorde deres ferd enda mer aktuell. Det å vitne en valgkamp og valgseier er en helt annen greie der enn i Norge. Ikke bare er det knep og lureri i valgkampanjene, men selve utfallet blir feiret i gatene

som en ganske så stor fest. Her har partiene *Frente Sandinista de Liberación Nacional* (FSNL) og *Partido Liberal Constitucionalista* (PLC) dominert i en lengre periode. I høst vant FSNL atter en gang, men noe overraskende. Det var nemlig startet utbryterpartier fra både PLC og FSNL, som ønsket å få en slutt på korrupsjonen. Det var partiene *Alianza Liberal Nicaragüensa* (ACL) og *Movimiento Renovador Sandinista* (MRS). Det ble brukt skitne triks under valget. Blant annet plagierte FSLN valgplakaten til MRS. Andre knep som ble brukt var å si at de nye partiene

hadde blitt oppløst slik at man måtte gå tilbake til PLC eller FSLN. I tillegg døde plutselig kandidaten fra MRS under valgkampanjen. Dermed stod høyresiden med to kandidater, mens venstresiden hadde bare Daniel Ortega fra FSLN. Ortega vant så vidt, men med nok margin på grunn av en ny valgordning. Hadde ikke den eksistert hadde det blitt en ny valgomgang, og høyresiden kunne antagelig vunnet. Om situasjonen hadde blitt bedre er ikke sikkert. El Pacto fra 1998 sørger for at liberale Arnaldo Alemán i PCL og Daniel Ortega har en pakt som gjør det vanskelig for nye partier å komme innenfor. Med denne alliansen har de sikret seg innflytelse i rettsvesenet og blant politiet.

Pessimistisk ekspert

Førsteamanuensis Roy Krøvel hadde lørdag 3. mars et foredrag om demokrati i Latin-Amerika. Han ser ikke så optimistisk på situasjonen generelt i Latin-Amerika. I Nicaragua ser han skumle tendenser som er like de i Venezuela, noe som kan formere seg til Bolivia. Nærliggende på demokratiske rettigheter. Derimot finnes det håp i Brasil med grupperingen Jordløse Bønder (MST). Angående

demokratiseringsbølgen sier han at - Den skal ikke undervurderes, og det er positivt det som har skjedd de siste 25 åra. Det har vært mange valg, og det har til en viss grad blitt flere mandater fra folket, men det er mange begrensninger. Hovedtendensene er at det er de samme gamle politikerne som sitter med makta. De er fra samme miljø og ofte fra samme familie. En annen begrensning som er merkelig er media og aviser, fordi de er veldig ensidige. Det er de rikeste som eier og styrer mediene, som igjen vanker i felles omgangskrets med de som har hatt og har makta i landet. Dette fører til at media ikke oppfyller sin rolle som den fjerde statsmakt. Det er også her sterke egeninteresser, og ytringsfriheten minsker dermed gradvis.

Korrupsjon og kameraderi

På spørsmål om hvorfor det er så stor grad av korrupsjon i Latin-Amerika nevner Roy Krøvel eksempel fra Nicaragua og landets El Pacto. Den liberale herremannen Alemán fikk i 2001 24 års fengselsstraff, for korrupsjon. Nå har han bare husarrest takket være El Pacto og vennene i rettssystemet. Selv med husarrest styrer han partiet sitt og kan bevege seg fritt i sin region. Krøvel

er bekymret over at mange regjeringer i Latin-Amerika prøver å hindre nye partier i å komme til posisjon. De korruperte holder sammen. Uansett er det lett å få sympati med venstresiden, spesielt med slike som Chavez i Venezuela, som har jobbet seg oppover. Men han gjør ting som er skadelig. Det avgjørende er hvem du kjenner eller hvilket parti du holder med om du vil ha hjelp fra rettstaten.

Hvordan ser Latin-Amerikas demokratiske fremtid ut?

- Kortsiktig ser den ikke så positiv ut, mener Krøvel. Man ser at forskjellen mellom fattig og rik øker, og de som får økonomiske fordeler vil holde på makta og kløre seg til den. De svakstilte vil da ikke få noen innflytelse så lenge korrupsjonen varer. De som er valgt rundt om i Latin-Amerika fra sosialistiske partier har ikke de rette ønskene om å forandre samfunnsstrukturene til det bedre for de fattige. Drivkrafta for de fleste, er makt og dermed økonomiske fordeler. Han konkluderer dog med at det er store forskjeller i Latin-Amerika, og noen land har hatt en merkelig demokratisk fremgang.

Setene fortelt i Parlamentet i Nicaragua etter valget i 2006;

FSNL	38
PLC	25
ALN	22
MRS	5

INGRID CHR. SANDNÆS
(PRESSEFOTO)

Acuña matata!

Virtuost, forvirrende, oppløsende, inderlig. Alex Acuña og The Professors: en kveld, et show, legendarisk.

Det forekommer ekstremt sjeldent at man med rette kan skrive ekstremt som stempel på noe som helst. Datoen er 4. mars. Dagen er søndag. På Verkstedet. Konserten med Alex Acuña og The Professors var ekstremt bra. Så er det sagt. Alex Acuña er navnet på en levende legende hva angår rytmens kunst og latinamerikansk musikktradisjon. Med røtter fra Peru og USA har han tilført groover og claver i både Weather report, Santana, Al Jarreau og så videre og så videre. Likevel var han "frekk" nok til å tilstå at The Professors var de beste fire musikerne han noensinne har samarbeidet med (og dette var altså ikke noe han bare sa, måtte han legge til.) Her passer det godt med en presentasjon av disse fire. The Professors består av Tore Brunborg (sax), Jan Gunnar Hoff (tangenter), Per Mathisen (fretless, ståbass og el-bass) og Tore Morten Andreassen (gitarer). Hvor enn stor tvilen måtte være om utsagnet til Acuña stemte eller ikke ble denne konserten en manifestasjon av musikkmessig

Historisk: Alex Acuña (på sin cajón) og The Professors ga en gnistrende konsert på Verkstedet.

suverenitet, hvor all tvil ble skrappt vekk i lag for lag, låt for låt. Med Acuña som ruvende motor, et symbol på smidighet, teknikk og rytmisk så vel som musikalsk eleganse ble musikerne, som til da hadde vært fremmede for hverandre, forent i åndelige omstendigheter. Med Acuña's latinamerikanske svingende claver og vestlige drivende rudiments, Per Mathisens fenomenale streetjazz og gnistrende bassføring, Brunborgs majestetiske toner i ekte fjelljazzmodus, Hoff's eksperimentelle, vintervarme,

moderne lek og Andreassens overlegne gitarløp fra heavy til flamenco ble det rett og slett sterkt. Meget sterkt. Publikum ble slynget inn i landskap av tåke, frukt og forførelse. Låtene var det musikerne selv som stod bak- litt fra Acuña, litt fra Hoff, litt fra Mathisen osv. Tolkningene var så levende og originale at det var nesten så musikken formelig danset gjennom rommet. Kontakten med publikum satt som klistret. Høydepunktene eksploderte som fyrverkeri og til og med balladene ble mottatt med umettelig appetitt.

Men det var først da Acuña's lek på sin peruianske cajón begynte at stemningen virkelig slo ut i full vigør. Da repertoaret slo inn på Weather report, var suksessen et ufravikelig faktum. Stående applaus på alle bauger og kanter, kokende blod og en overbelastet ryggmarg. Det er synd og skam at dette aldri vil gjenta seg. Men trommesettet til Alex Acuña var ekstremt porno.

FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

KULTUR | SISTE REISE

Folket bak nordavind

Etter 8 år, 400 konserter, 4 skiver og minst dobbelt så mange mixtapes, legger Norges ubestridte hiphop-konger inn årene. – Viktig å gi oss mens vi er topp, forteller Tungtvann.

Historien vår begynner høsten 1999. De to utflytta nordlendingene Jørgen Nordeng (Jørg-1) og Lars A. Sandness (Poppa Lars) ga ut EPen *Reinspikka Hiphop*. Året etter kom debutalbumet *Nord og ned* og Tungtvann ble umiddelbart etablert som de fremste profeter for norsk hiphop – på norsk.

Fra Momentum til Tungtvann
Årene i forkant hadde rimsmeden Jørg-1 og beatmesteren og produsenten Poppa Lars vært brevvenner: Lars sendte beatsene opp til Narvik, hvor Jørg-1 rappa inn tekstene i et lokalt radiostudio. – Dette var vel høsten 1998, mimrer Poppa Lars. – Vi kalte oss for Momentum og rappinga foregikk på engelsk. Jørg-1 forteller at han kom i kontakt med Poppa Lars gjennom noen felles venner. – På denne tiden hadde de jeg laga musikk med tidligere begynt å styre med techno og den slags, så jeg og Lars begynte å samarbeide, sier han. *Når begynte dere med å lage musikk?* – Det er litt vanskelig å si hvor alt begynte, men interessen for hiphop startet vel når jeg var bitte liten og så folk som dreiv med breakdance på ferie i Oslo. Så i 1991 kom det ut ei skive med noen folk som het A-Team, det var vel først da jeg tenkte at det var mulig å komme fra Norge og samtidig lage bra rap.

– Jeg for min del begynte å lage beats et par år før jeg og Jørgen startet å samarbeide. Jeg fikk vel samplere i 1997 eller noe sånt, forteller Poppa. Etter om lag et halvt år som brevvenner, fant duoen ut at dette var en heller slitsom arbeidsform, så Jørg-1 flytta til Oslo. – Det var først da vi begynte å sysle litt med rap på norsk, fremdeles under navnet Momentum, forteller Lars, – det var først når vi skulle sende den første EPen i trykken at navnet Tungtvann oppsto. Hvor det kommer fra, er det ingen av oss som husker, fortsetter han.

Motor-Ola og Jan Steigen

Som seg hør og bør for ei hiphop-gruppe hadde Tungtvann med seg broren til Lars, Motor-Ola, på turneen for *Nord og ned* som showman og Jørg-1s sidekick på mikrofonen. Når imidlertid Ola måtte gi i 2001 seg for å prioritere andre saker, ble Håvard Jensen (Jan Steigen, 2xHvar) huket inn fra Tromsø som Tungtvanns tredje element. – Jeg og Håvard hadde en del prosjekter før jeg begynte med

FARVEL: Jørg-1(t.h.), Jan Steigen og Tungtvann tok farvel med Tromsøfansen 10. mars.

Tungtvann, så det var naturlig for oss å spørre han om han ville være med, forteller Jørg-1. – Jeg ble oppringt en dag av Jørgen, som fortalte at den daglige leder-jobben min, leiligheten, dama og bilen min måtte jeg egentlig bare drite i, fordi jeg måtte komme til Oslo for å rappe. Så gjorde jeg det, gliser Håvard. Like etterpå gikk turen til Roskilde. Presset ble noe heavy for Håvard, som på den tiden var avholdsmann. – Håvard drakk ikke, så han var jo en vandrende nervebunt. Vi var selvfølgelig nervøse alle mann, men jeg og Jørgen kunne i alle fall lene litt tilbake med noen danske pils, ler Lars.

Boom-bap og Raggabalder

Etter 2000-utgivelsen *Nord og ned* hadde Tungtvann for lengst etablert seg som pionerer innafor norsk-språklig hiphop. Mens førsteutgivelsen hadde mye tradisjonell hiphop-tematikk om fyll, fanteri og damer, var andreutgivelsen *Mørketid* prega av mer

litterært og mørkere innhold. Låter som "Pøbla" og "Landstryker" vitnet om et band som samtidig som å rappe om damer og drikking, også kunne være samfunnskritiske og reflekterte. Sounden på begge platene var preget av en veldig tradisjonell New York-influert boom-bap, men etter hvert som Jørg-1 og Jan Steigen ble stadig mer involvert i reaggaklubbprosjektet Raggabalder Riddim Rebels, begynte også Lars å interesse seg for dette. – Når vi ga ut *Busta Ofte* EPen sommeren 2001, tenkte vi at vi skulle holde reaggagreia og hiphopen adskilt, men etter hvert som jeg ble interessert i sjangeren, innså vi at dette bare var tull, forteller Poppa Lars.

Siste Skanse

Resultatet av reaggapåvirkningen kan spores på bandets tredje utgivelse, *III: Folket bak Nordavind* i 2004, som er preget av et ganske endret lydbilde i forhold til de to første skivene, med klare Jamaica-referanser på låter som

"Flamma" og "Ka Du Mein?". *Folket bak Nordavind* etablerte på mange måter sjangerekspimenteringen som alvor er Tungtvanns styrke. – Man blir jo alltid farga av det man hører på, selv om det ikke er noen bevisste kopiforsøk. Vi har vel aldri vært de som er mest "trendy" og forsøkt å kopiere det som er populært i tiden, fortsetter Lars. Jørg-1 forteller at Tungtvanns musikalske utvikling har vært helt naturlig. – Den musikken vi gjorde når vi begynte; det har aldri vært min plan å lage sånn musikk resten av livet. Det jeg gjorde i Bodø var mer sånn g-funk, westcoast-greie. Så vi har jo forandra oss, men det er helt naturlig, sier han.

Bandets siste plate kom i 2006 og var titulert *Siste Skanse*, som sammen med mixtappen *Tungtland 2* fra samme tidsrom, på mange måter oppsummerer Tungtvanns musikalske utvikling. – Særlig mixtappen er stappfull av reagg og dancehall, så der fikk vi liksom rast fra oss, forteller Poppa.

– Bare det å kunne holde på har vært helt utrolig kult. Et stort høydepunkt akkurat nå er avskjedsturneen, som kommer til å bli helt vill. I Bodø var det utsolgt en uke i forveien, samme i Harstad. Her i Tromsø er det utsolgt. Det er klart det er kult å spille for så mange folk, forteller Jørg-1 og fortsetter, – ett høydepunkt når vi starta var når Tommy Tee ringte meg for å få oss med på den samleskiva *Scandalnavia*. Det var litt sånn "shit, jeg har nummeret til Tommy Tee", gliser han. – Høydepunktet her i Tromsø var vel kanskje den ene gangen vi hadde konsert på Kaos. Vi skulle bare ha en minikonsert i forbindelse med utgivelsen av DVD'en *5 år og like langt*, så ble det fullstendig pakka. Det tok helt av!

Veien videre

Hva har dere tenkt å gjøre videre nå?

– Jeg har et studio i Oslo, så jeg kommer vel til å fortsette å styre litt med det. Ha folk i studio og slikt. Problemet i Norge er at man ikke kan tjene penger på å lage beats til folk, så jeg vet ikke helt hva jeg skal styre med på sikt. Tviler på at jeg kommer til å være involvert i noe hiphopgruppe i framtiden, så jeg ender vel som optiker litt slutt, ler Poppa som er utdannet optiker.

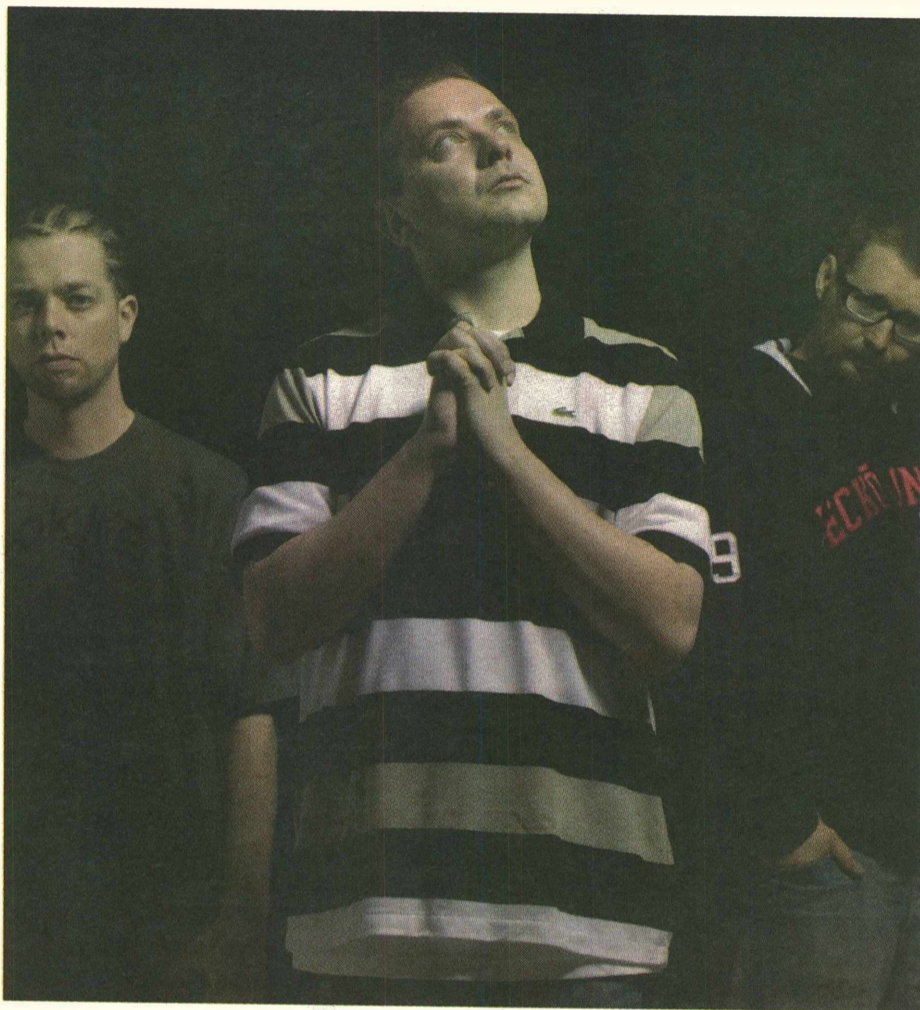
Jørg-1 forteller at han og Jan Steigen kommer til å fortsette med Raggabalder.

– Vi kommer til å ta oss en runde i mai, så blir det vel litt nede i Europa til sommeren. Jeg blir nok å fortsette med musikk siden jeg ikke kan noe annet. Utover det aner jeg ikke hva jeg skal styre med, så jeg er åpen for forslag, sier han. *Hvordan ser dere på hiphop-scenen i Norge i dag?*

– Det driter jeg faktisk litt i, sier Jørg-1 og ler. – Men seriøst: Det er jo en del folk som er flinke til å rappe, faktisk flere enn noen gang, samtidig ser ikke helt hvem som skal ta over etter vår generasjon som er i ferd med å gi seg. Det har ikke kommet noen sterke band på mange år utenom Karpe Diem. Ikke at det er helt min type musikk, men de har i alle fall suksess. Men det er spennende å se hva som skjer. Det er mange artister som har laget et par-tre kule låter, fortsetter han. Når vi spør om han har noen eksempler, så blir det stille. – Jeg orker ikke nevne noen navn. Da blir de bare så stoka at de går hjem og fyrer bøttetrekk og tror de er tøffe, da blir det i hvert fall ikke noe bra, avslutter han lattermildt.

JØRN NORMANN PEDERSEN
KJELL-STURE JOHANSEN (FOTO)

Tungtvann før faen!

OVER: Tungtvann har bidratt stort innen norsk hip-hop, men er snart historie.

TUNGTVANN

10.03.07

Verkstedet

Fra sekundet Jørg-1, Jan Steigen og Poppa Lars entrer scenen og dro i gang bangeren "Plan B", til de gikk av en drøy halvannen time har jeg aldri vært vitne til et publikum i Tromsø som så til de grader har gått av hengslene. Med Jørg-1s flow, Jan Steigen's showmanship, Poppa Lars' solide beats og et samkjørt liveshow få kan overgå, leverte de en opptreden som absolutt var verdig for en avskjedskonsert. Tradisjonen tro for Tungtvann var også en gjesteopptreden på sin plass. Stein Olsen fra Karlsøy Prestegård ble hentet inn for "Sang Nr. 7" fra *Siste Skanse*, første og siste gang den ble fremført live. I tillegg fylte han Terje Nilsens sko på "Pøbla" på en eksepsjonelt bra måte. Av andre høydepunkter kan bounce-bounce dancehall-låta "Mor, Du E Hot!" med tyske Ill Inspecta på sampling nevnes, fylleanthemen "Ubudne gjesta" og

den evige og udødelige "Bransjehora". Likevel, det var særlig to låter som stakk seg særlig ut for undertegnede del. Det første var tittelsporet fra deres første EP: "Reinspikka Hiphop". Den andre "Æ Gir Mæ Nu Faen" fra førsteplata *Nord og ned*. Jeg vet ikke hva det er, men jeg bare synes disse låtene er så inni granskauen kule og når de ble fremført for 600 svette publikummere var de bare helt fullstendig dritrå. Dette er virkelig Tungtvann på sitt mest hardcore, hvor spytinga til Jørg-1 mot "døve MCs", tafatte kritikere og platebransjen virkelig er i sitt ess. Det bør også nevnes at de dro coveren av Slick Ricks legendariske "Ladi Dadi", noe som i alle fall fikk undertegnede til å glise fra øre til øre. For å oppsummere konserten kan jeg trekke fram "Sinnsykt" fra *Siste Skanse*: "Det er tungt / det er vann / havet står i brann / vi gir oss nu faen / la flammen gå sin gang!" – så jævlige bra levert!

JØRN NORMANN PEDERSEN
(PRESSEFOTO)

– Viktig å gi seg på topp

Når Tungtvann nå oppløses, avsluttes et vesentlig kapittel i norsk musikkhistorie. Sjøl mener de at det er viktig å gi seg mens de er på topp. – Hva skal vi gjøre videre? Vi begynner jo å bli gammel, sier Poppa Lars. Jørg-1 skyter lattermildt inn: – Ja, Lars er blitt skikkelig dårlig i knærne. Han får støtte fra Jan Steigen: – Ja, du ser bare brillerglassene blir tykkere og tykkere for hver dag, ler han. – Nei, men seriøst: Vi har jo reist rundt på de samme plassene 5-6 ganger, så man får jo litt lyst å gjøre noe nytt. Vi er ikke lei av å turnere, det er jo det kuleste med å spille musikk. Det er vel mest det at vi mener vi bør gi oss før det blir kjedelig og før det blir repetisjoner. Vi føler det er viktig å gi oss på topp. Nå har vi gitt ut samleskiva 96 % og hele denne avskjedsturneen kommer til å bli helt sinnssyk, forteller Poppa og får støtte fra resten.

Hva har vært høydepunktene de årene dere har holdt på?

Sølv: Her gir Vibeke Aune fra seg gullmedaljen til Lotte Lien under NM i boksing.

NM-sølv til TSI-bokser.

- Boksing er ikke skummelt, sier Vibeke Aune, som nettopp har tatt sølv i NM i boksing.

Sist helg tok TSI-bokseren Vibeke Aune sølv i 66-kilosklassen i norgesmesterskapet i boksing. Etter å ha fått direktebillett til finalen i Tønsberg, ble Lotte Lien fra Trondheim altfor sterk, og Aune måtte ta til takke med sølv. – Jeg ble overrasket over utgangstempoet til Lien, sier Aune selv.

Vibeke Aune har holdt på med boksing siden hun flyttet til Tromsø i 2001, altså i nærmere 6 år. Da hun begynte, hadde hun, etter eget utsagn, aldri trent før, men ble fort hekta. – Boksing er ikke skummelt, og man blir hekta med en gang, sier Aune. Den unge bokseren ser heller ikke spesielt skummelt ut, i hvert fall ikke for en mann på nesten 1,90 og

godt og vel 90 kilo. Men at hun kan slåss, det har hun bevist, til tross for det store tapet i NM-finalen. Lotte Lien vant til slutt hele 41 – 4. Bare to uker før NM var Aune veldig nært å slå Lien i en kamp Lien selv var sikker på at hun hadde tapt. – Derfor føler jeg at jeg ikke vant sølv, men tapte gull, sier Aune. Mer sier vi ikke om NM-deltagelsen hennes, hun er mer interessert i å prate om klubben sin, TSI Boksing.

Folk faller fra

- Det skjer ofte at det er mange som møter opp i begynnelsen av høstsemesteret, for å se hvordan boksing er for dem. Dessverre faller mange av disse fra underveis, og nå er vi 15 medlemmer igjen i klubben, sier Aune, som også er leder i TSI Boksing.
- TSI er det eneste boksetilbudet her i byen, så jeg oppfordrer alle til å i det minste tenke over om dette kan være noe for dem, sier Aune.
- Det krever ingen forkunnskaper, utstyr

eller ferdigheter. Det eneste vi ber om er godt humør, resten kan vi stille med. Vi låner ut hansker og hjelm til de som ønsker det, og selger alt annet utstyr, som bandasjer til håndledd, tannbeskyttere, som er påkrevd for å få lov til å sparre, og eventuelt annet utstyr, opplyser hun. Å sparre er en form for kamptrening, hvor to bokserer knuffer på hverandre med boksehansker(red.anm.)

Gutter er dårlige tapere?

- Kanskje man kan tolke det som en utfordring til gutta, både nye og nåværende medlemmer, men Vibeke trekker frem at de fleste fra TSI som deltar på kamper er jenter, gutta våger sjelden å prøve seg.
- Kanskje de er redde for å dumme seg ut ved å tape, mens vi jenter er litt tøffere og ikke like redde for å gå på en smell, sier hun lattermildt, før hun går over til å fortelle om hva de gjør på treningene.
- Vi trener tre ganger i uka, mandager kl. 20.00 og onsdager kl. 19.00, begge

i aerobicsalen på Kraft, og fredager kl. 17.30 på parketten i samme hall. Treningene går i hovedsak ut på å øve på de tekniske ferdighetene, og de som ønsker det kan også forsøke sparring. De som ikke ønsker sparring, kan prioritere styrketrening. I forkant av kamper er det mye fokus på sparring, mens i perioder med lite kamper, og mot sommeren, er det mer fokus på styrketrening. Hver trening varer fra halvannen til to timer, så vi blir skikkelig kjørt! forteller Vibeke, som etter hvert også har blitt en av tre trenere, som deler på å lede treningene. Sølvvinneren fra NM avslutter intervjuet med å oppfordre folk til å prøve boksing, ganske enkelt fordi det er morsomt og spennende, gir god trening, øker konsentrasjonen, bedrer koordinasjonen og motorikken, og gjør deg sterkere både fysisk og psykisk.

En audiovisuell rundjuling

På Kaos serverte de en herlig blanding av gammelt og nytt låtmateriale på mesterlig vis.

Det er en kjensgjerning for de som har vært på konsert på Kaos at det trange kjellerlokalet kan være et utmerket utgangspunkt for en strålende konsertopplevelse når publikum er ivrig, tappetårnene ikke får hvile og konserten holder mål.

For Skambankt holder absolutt mål. Det samme gjorde et engasjert publikum som hadde gjort hjemleksa si og sang med. Sint rock med tydelig politisk agenda har en tendens til å falle litt i fisk når utøverne for lengst har krysset den øvre aldersgrensen for deltagelse i ungdommens kulturmonstring. Men Skambankt klarer det fantastiske; lage og utføre sanger med titler som "Systemets Makt", "Kapitalens Spell" og "Poltistat" med verdigheten i behold. For mens rocken den siste tiden har blitt en smule infisert av David Beckham-kloninger, gjennomproduserthet, og generell elendighet, er Skambankt et band av den gode gamle sorten. Dette kom tydelig til uttrykk på scenen. Det er gøy å se et band som har spilt så mye, og på såpass store scener, gjøre lille kaos til sin lekeplass. Her ble alle klisjeene kjørt helt ut; Til slutt stod tre av de i alt fire medlemmene der, i all sin rock'n'roll-prakt, temmelig avkledd, svette og, selvfølgelig, tatovert på scenen mens de fyrte av med ekstranummer. Rockeignoransen var dog fraværende og bandet sto i et bortimot dialektisk forhold til publikum. Publikum elsket dem, og jommen tror jeg ikke Skambankt elsket publikum også. Siden man ikke har noe fysisk avklart scene på Kaos ble alt til en herlig mølje av lyd og mennesker.

Skambankt ska ta de!

Om opptreden på kaos tilhører regelen, og ikke unntaket, er Skambankt etter min mening, absolutt i teten som Norges beste liveband.

KRISTIN TORGERSEN
INGVILD BUHAUG (FOTO)

Film som kunst

Ingmar Bergman betraktet filmene sine konsekvent som godt håndverk. Det er kanskje falsk beskjedenhet, men et godt bilde på filmens stilling i kunsthierarkiet. Film blir betraktet som ren underholdning, og folk blir nesten irritert over det de omtaler nedlatende som kunstfilm.

Men etter å ha sett *Persona*, Bergman's kanskje fineste film, kan man ikke si annet enn at det er kunst man har vært vitne til. Men likevel er det liksom ikke kunst.

En av grunnene til filmens lave status kan være samfunnsrollen film har fylt gjennom historien. Folk går på kino for å slappe av eller for å kline på bakerste rad. Man går slett og ikke på kino for å la seg utfordre eller inspirere.

Det er en tankevekker at fotoutstillinger konsekvent omtales som kunstprosjekter, mens film med sine 24 foto per sekund betraktes som underholdning.

Et godt eksempel på den manglende aksepten for film er undervisningen på skolen. Der blir film bare brukt i historie- eller biologitimen, i form av en dokumentar om andre verdenskrig eller en opplysningsfilm om kroppen. Man går på museum, leser romaner, setter opp teaterstykker, hører på musikk, men ser sjeldent film for filmens sin skyld eller går gjennom en filmkanon (hvis det overhodet finnes noe sånt).

En annen grunn kan være at de mest nyskapende filmene ikke når særlig langt. I Tromsø, for eksempel, får man til og med på filmfestivalen og filmklubben/Verdensteatret kino servert temmelig konvensjonell film. Dermed stifter de aller fleste ikke bekjentskap med eksperimentell film.

Som med all kunst må man på en måte lære å se film, investere litt og få seg trening. Det er kjennetegnende at noen filmer som revolusjonerte filmhistorien, for eksempel mange av Jean-Luc Godard sine filmer, fremstår som like banebrytende den dag i dag. Disse filmene, som trakk fulle saler i sin tid, har et formspråk som virker like frisk og uvant i dag. Dette i motsetning til mye av maleri-, teater- og romankunsten fra 60-tallet, der formspråket har glidd inn i hverdagen.

Som med all kunst er det mye man kan få igjen av en filmopplevelse, og mange bilder klister seg til hjernen for evig tid. Hvis man da går "kunstfilm" i møte med et åpent sinn, uten å forhåndsdomme det som ugjennomtrengelig jåleri.

JOEP AARTS

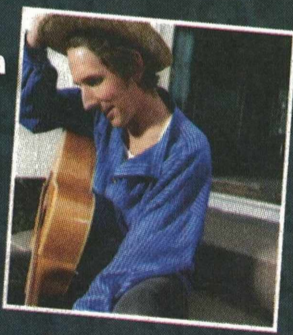
Det kan vel kalles en manifestering av livets ironi å først gå i 8.mars tog, hvor bevisstgjøring av vold mot kvinner var en av parolene, for å etterpå gå på konsert med et band kalt Skambankt

SKAMBANKT
Kaos
08. 08.07

– og jammen snakker vi ikke om rundjuling.
Skambankt slapp nylig sin nye plate *Eliksir* og er i den forbindelse på turné med Tromsø som en av sine holdeplasser.

DRIVS PROGRAM

- 14. mars LilleLørdag
- 15. mars Odd Norstoga
- 17. mars Hele Driv
- 20. mars Jazz i kafeen
- 21. mars Lille Lørdag
- 22. mars William Hut
- 23. mars Fredagsquiz
- 24. mars Disco
- 28. mars Fucking North Pole Festival:
Hopalong Knut & Ska Patrol
- 29. mars Fucking North Pole Festival:
Supersuckers & Nikkeby Lufthavn
- 30. mars Tromsø Rock Battle
- 31. mars Disco
- 5.-11. april Påskeferie
- 14.-28. april studentUka'07

driv

KULTUR | KONSERT

Det er fullbrakt

Tromsø Jazzklubb / Rikskonsertene arrangerer vinterens tøffeste konsert på Kulturhuset 8. mars. Du var nok ikke der. Skam på deg.

Norske Huntsville og hollandske The Ex turnerer i disse dager det ganske land i regi av Rikskonsertene. All honnør går til de cirka tyve sjelene som hadde møtt opp på Lillescenen, og som til gjengjeld fikk en kjempekonsert.

Huntsville karakteriseres i Jazzklubbens program som dronebasert jazz/country med et eksperimentelt og improviserende utgangspunkt. Dette er langt på vei korrekt. Det merkes at Huntsville har spilt sammen lenge. På Kulturhuset fikk vi servert et nesten sømløst lydlandskap i beste moderne ånd,

med interessant instrumentering. Det er vanskelig å skulle kategorisere et band som Huntsville. Ikke så rart når vi møter et band i en introvert støyverden hvor musikken bygges opp lagvis, tilsynelatende tilfeldig, men likevel med en sterk indre struktur. Vi hører inspirasjon fra, som programmet sier: "(...) Santa Fe til Bombay", men også et sterkt ønske om å kunne uttrykke noe særegent.

Men det skal ikke skyves under en stol at selv om Huntsville er et rasende tøft band er musikken noe vanskelig tilgjengelig. Som lytter blir man stadig utfordret, og mot slutten av konserten en smule sliten. Undertegnede har, i mangel på ord for å beskrive konsertens del to med punkbandet The Ex, undret lenge på hvordan best gjennomføre dette og har kommet opp med flere alternativer.

1. Uttrykke min mening om konserten i interpretativ dans.
2. Eller i kunst, for eksempel en collage. Fine farger. Sterk kunstnerisk visjon.

3. Eventuelt kan jeg drikke meg full og overlesse anmeldelsen med superlativer. Type "...om du ikke hemningsløst digger dette bandet, sendt fra rockehimmelen for å frelse din udødelige rockesjel, kan du være sikker på at det gror mose i rævva di..."

Det må bare sies som det er: dette er et av de tøffeste bandene jeg har sett noen sinne. Kjørleik ved første blick. Det er en katastrofe at dette bandet ikke spilte på en bedre scene med bedre PR og billigere øl. Jeg, og jeg aner flere med meg, hadde

i så fall poga rundt til vi blødde neseblod. Etter 30 år i gamet er The Ex uhyre profesjonelle, men likevel lekne og elsker helt klart det de gjør. De lager musikk med en nerve, tilstedeværelse og attitude som er vanskelig å måle seg med. Et band av dette kaliberet hadde fortjent bedre enn hva som møtte dem i Tromsø. Fy faen. Måtte de straks returnere.

INGA B. TØLLEFSEN
FRITHJOF EIDE FJELDSTAD (FOTO)

Sola skinner uten Jokke

Valentinerne uten Jokke? Går det an da? Joachim Nielsen er et symbol. 1. mars ble han behørig hyllet på Driv, Haakon scene. Konserten ytet den avdøde helten rettferdighet.

Jokke. Mannen er et symbol på bohémiliv og motstrømskultur. Sanger om fyll, angst og sånne ting som er lett å identifisere seg med for oss lettere miserable mennesker. Når vi da samlet oss på Driv for å høre Jokkes låter, uten at Jokke er der, fikk vi alle en litt rar følelse. Ville dette bli noe bra da? Likevel så kan vi ikke være så skeptiske heller. Rundt seg hadde jo Jokke svært dyktige musikere. Flere, som for eksempel Peter Pogo og samboeren May Iren Aasen, synger på mange av låtene fra de tidligste albumene. I 2003 ble tributebandet Valentourettes etablert. Med bandmedlemmer fra både Valentinerne og Tourettes. Med den velkjente bodøværingen Petter Pogo fra valentinerne på bass, Runar "Kula" Johannesen på trommer, Petter Baarli på gitar og i fjor erstattet Tarjei Foshaug Vidar Rugset som vokalist. Dyktige artister hele veien. Så gjensto det å se om de klarte å viderebringe ånden fra Jokke.

Publikum gjorde uansett jobben lettere for dem. Det er lenge siden jeg har opplevd en slik intensitet på Driv. Fra første øyeblikk kunne vi føle at det ikke var et dårlig valg å la hjemmeeksamen

være hjemmeeksamen og flytte legemet til Driv. For litt etter litt begynte det å komme. Intensiteten. Foshaug er ikke i nærheten av å fylle skoa til Jokke. Ingen sjanse i verden. Men du skal ikke ta fra han at han er en utmerket sceneartist. Han skaper kontakt med publikum. Et publikum som er framifrå av begeistring bare av å høre Jokkes sanger. Og man kan se de to Petterenes stolthet over å kunne fortsette å begeistre med Jokkes kunstverk. Men likevel? Er det ikke litt spekulativt å kjøre på dette konseptet selv om Jokke er død? Spekulere i

menigmanns forhold til de gamle låtene? Er det ikke veldig lett å tilfredsstille et slikt publikum? Tankene går fort til 70-tallsband som Nazareth, Smokey og Uriah Heep som spiller på Nordkjøsbøtnefestivalen og danskebåten og slikt uten en eneste igjen av originalbesetningen. Bare fordi gamliser rundt omkring har et forhold til låtene og driter i hvem som spiller dem. Er Valentourettes "Gluntan" for et yngre publikum? Jeg håper så absolutt ikke det. Uansett holder Valentourettes et helt annet trykk. For stemningen når uante høyder i løpet

av konserten. Ordensvaktene på Driv hadde en seriøs utfordring med å holde publikum bak barrikadene. Publikum vil ha mer og mer. Ekstranummerene utvikler seg til en ekstase og "Sitter på en bombe" blir spilt med scenen full av folk. Barrikadene ble brutt og Drivs nye scene ble innviet på en måte studenthuset fortjener.

ROBERT VANGSTAD UTVIK
MARTHE NUSTAD (FOTO)

Metheney Mehldau Quartet

METHENEY MEHLDAU QUARTET
Nonesuch/Warner (2007)

I fjor bega to jazzhistoriske storheter seg så smått inn noen takter med samarbeid. Prosjektet het Metheney Mehldau og hadde besetningen Pat Metheney og Brad Mehldau. Pat på gitar, Brad på piano. Det var enkelt, det var flott, kunne ikke gå galt. Kjedelig trygt og riktig vakkert, men fult av overraskelser. Nå har de lirket av seg enda en skive. Resultatet er som forventet. Det er enkelt, det er flott, kunne ikke gå galt. Kjedelig trygt og riktig vakkert, men fult av overraskelser. Den nye plata, som heter Metheney Mehldau Quartet innehar, som tittelen svarer til, et noe rikere mannskap fra studio. Mehldaus faste følgesvenner Jeff Ballard

(trommer) og Larry Grenadier (bass) var så smått med på duettens første plate også, men denne gangen spiller de kampen ut. Musikken som er skrevet av Metheney (med unntak av tre låter) og en i fellesskap med den yngre Mehldau, er tydelig signert de to mestrene. Metheneys lyriske, lengtende, stilsikre sound, og ikke minst de umiskjennelige kromatiske løpene, harmonerer så til de grader med Mehldaus klare, briljante tangentlek at det er nesten litt ekkelt. Ballard og Grenadier sørger for at kompet går sin gang og holder seg voksent og rutinert i skyggen av symbiosen.

FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

Framtidsmusikken er komen!

CORNELIUS
Sensuous
Warner Japan (2007)

Du veit då du var liten og tenkte korleis ting kom til å vera etter år 2000, og rekna med at musikken kom til å vera litt pling-plongete med blanding av alt mogleg? No har endeleg den musikken kome, og han er så søkkjande mykje kulare enn kva du venta deg! Eg veit ikkje kva som er kulast med denne plata: Den nydelege lyden, det at det til dels er japanske tekstar (også i omslaget), dei stilige ideane (til dømes avslutninga på det lyriske tittelsporet) eller kanskje det leikne og bornlege. Sjølv tykkjer eg alt saman er kulast, og at Cornelius med sitt i alt 11. album gjer store framsteg på vegne av popmusikken.

Dette er ein slags elektronisk fusion med akustisk gitarspel, varm vokal, groovy bass, rock og litt pling-plong. Ein moderniserd Tore Bruvoll blanda med eit varmare Kraftwerk og meir funky Pat Metheny Group, og iblant er også Nils Olav Johansen innom. Det er fullt av humor, men seriøst, godt variert, men heilskapleg. Dessutan er Kings of Convenience med (på sjølve plata, altså). Produksjonen er flott, eg har faktisk aldri høyrte så distinkt og klår lyd på ei plate nokon gong. *Sensuous* er eksperimentell, men lett tilgjengeleg. Det er lyden av 2007. Det er albumet du heilt enkelt skal ha! Om ikkje anna, så iallfall for ditt 1989-eg sin del.

HANS KRISTEN HYRVE

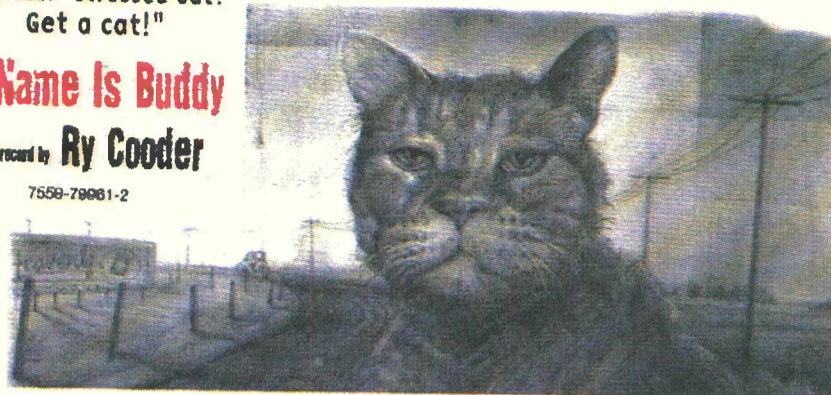
Sjarmerende kompis

Buddy sez: "Stressed out?
Get a cat!"

My Name Is Buddy

mother record by **Ry Cooder**

7559-79081-2

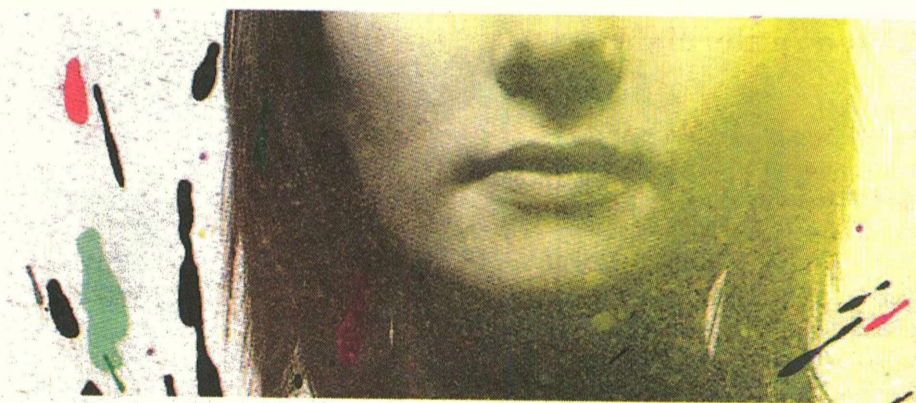
RY COODER
My Name Is Buddy
Nonesuch/Warner (2007)

Å kalle Ry Cooder en dyktig, allsidig og rutinert musiker er i beste fall en kraftig underdrivelse. Hans nye plate *My Name Is Buddy* er et triumferende eksempel på dette. Seksti år gamle Cooder har tidligere arbeidet med blant annet Captain Beefheart, The Rolling Stones og ikke minst er han produsent og gitarist bak det legendariske Buena Vista Social Club. Det første sporet på *My Name Is Buddy*, "Suitcase In My Hand" er så sjarmerende lystig at man blir stående og trikke barnlig, utålmodig ventende på neste låt. Og der blir en stående gjennom albumets sytten låter. Albumet er en reise gjennom Cooders musikalske

karriere og et kurs i amerikansk samfunn og politiske historie, ikke så rent lite farget av hans Bush- og høyrefiendtlige tankegods. Gjennom den amerikanske folkemusikkens mange stilarter (country, western, bluegrass, rock, tex-mex osv.) serverer Cooder oss sine refleksjoner gjennom solid tekstmateriale. *My Name Is Buddy* er en konseptplate, og Cooders betraktninger blir formidlet via den røde (i overført betydning) katten Buddy, Cooders alter ego. Cooder har med denne plata satt lista høyt for alle fremtidige countryartister, men egentlig har han vist seg toneangivende innen denne sjangeren, bokstavelig talt, for lenge siden. Det er enkelt, det er sjarmerende til tusen. Det må høres.

FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

Kate Bush? Nei! Sissy Wish!

SISSY WISH
Beauties never die
Sony BMG Music (2007)

Siri Wålberg alias Sissy Wish har nå kommet med sin tredje plate *Beauties Never Die*, et album som sjarmerer mer enn de forrige. Hver eneste låt er spedd på med personlige trekk, som både overrasker og gleder. Det er den perfekte skiva om du er i humør for noe rolig, men ikke nødvendigvis vil kjede deg til søvne.

Låta "Do What They Say" er allerede en hit, men "Table 44" og "Music on the Radio" er de som virkelig fenger og rører ved deg. Sissy Wish har tendenser av Kate Bush i seg, men hun klarer å

bruke stemmen sin meget så mye bedre med å tilføye hver enkelt låt det lille ekstra. Plutselig får man med seg litt galoppignende klapping og godkjent nynning. Jeg fikk også følelsen av å være i Karibien da steel drums slo til på låta *Milk*. Det er flott bruk av instrumenter på denne plata, og stemmebruken er til og med varierende, noe man ikke alltid kan si om andre artister. Hun hevder selv at hun var inspirert av Japan ved denne innspillinga. Det kommer kanskje frem ved låta "Yayaya", men ellers forstår ikke jeg helt den koblinga. Men hva spiller vel det når resultatet ble fantastisk!

INGRID CHR. SANDNÆS

KRONIKK

Hva gjør rektorene for å få flere kvinnelige professorer?

Forskerforbundet oppfordret på kvinnedagen å lansere nye tiltak for å øke andelen kvinner i vitenskapelige stillinger.

Kvinner utgjør et klart flertall blant norske studenter (59,8 %, SSB 2005) og snart er det også et flertall av kvinnelige stipendiater (48 %, NIFU-STEP 2006). Likevel er de sterkt underrepresentert i faste vitenskapelige stillinger. Dette er grundig dokumentert: I 2005 var andelen kvinnelige førsteamanuensiser 31 prosent og andelen kvinnelige professorer 17 prosent i UoH-sektoren.

Forskerforbundet mener det er viktig å identifisere hovedårsakene til at det er så få kvinnelige professorer i akademien. Den kritiske fasen for kvinner ser ut til å være i overgangen fra stipendiatperioden til faste vitenskapelige stillinger og videre til professor. For å øke antallet kvinnelige professorer mener Forskerforbundet at lederne i akademien må iverksette en rekke tiltak for å få flere kvinnelige professorer.

Rektorene i universitets- og høyskolesektoren kan velge en hel rekke tiltak som bare venter på å bli tatt i bruk. For å rekruttere flere kvinner til akademien er det en nødvendig forutsetning å tilrettelegge ansettelses- og arbeidsvilkår

som gjør det mulig å kombinere omsorgsoppgaver og en vitenskapelig karriere. Rektorene i UoH-sektoren er her en viktig premissleverandør for å iverksette tiltak. Forskerforbundet viser til følgende forslag: Egne stimulerings tiltak for å rekruttere kvinner til faglige lederstillinger, etablering av kvalifiseringsstipend for kvinner i vitenskapelige stillinger, egne forskningsterminordninger for kvinner og vi ber om at rektorene ser nærmere på tilsetningsprosedyrer og utvelgesprosessene internt på institusjonene.

Men det er selvsagt ikke bare rektorene som må på banen. Komité for integreringstiltak har bedt forskningsminister Øystein Djupedal vurdere økonomisk premiering av institusjoner som ansetter kvinner i førsteamanuensisstilling eller professorat. Komiteen foreslår også at institusjonene gir uttelling for administrativt arbeid, utvalgs- og komitéarbeid og kompensere for kvinners administrative belastning. Øystein Djupedal mangler derfor ikke forslag til hva han kan gjøre for å redusere ulikhetene i akademien.

Men forskningsministeren har også en annen viktig utfordring. Et stort flertall blant forskere ved universiteter og høyskoler i Norge sier at de har fått mindre sammenhengende tid til forskning, og flere peker på innføringen

av kvalitetsreformen som en viktig årsak til tapt forskningstid. En stor andel av forskningen må legges utenfor ordinær arbeidstid. De ansatte har derfor ikke like muligheter når det gjelder anledning til å drive forskning. Det er grunn til å anta at dette rammer kvinner i større grad enn menn. Bedre arbeidsvilkår i form av mer tid til forskning i ordinær arbeidstid er derfor et viktig likestillingstiltak.

Djupedal må derfor ta sitt politiske ansvar for å sørge for at han ikke bryter stortingets forutsetning for kvalitetsreformen – nemlig at den ikke skulle føre til mindre tid til forskning. Og antallet forskere som har kommet i "tidsklemma" er mange. I en undersøkelse foretatt av Forskerforbundet høsten 2005 sier halvparten av de vitenskapelig ansatte at de har fått dårligere muligheter for å utføre forskning i sin stilling, og at den sammenhengende tiden til forskning er blitt mindre (63,4 %). Resultatene fra følgeevalueringen av kvalitetsreformen, som ble utført av Rokkansenteret og NIFU-STEP, bekrefter dette. Her svarer de vitenskapelig ansatte at de har opplevd økt arbeidsbelastning og mindre tid til forskning – 75 % av respondentene mener reformen fører til mer undervisning og mindre tid til forskning.

Vitenskapelige ansatte opplever derfor at tid til forskning i økende grad må legges utenfor ordinær arbeidstid. Den

økte undervisningsbelastningen som følge av kvalitetsreformen har lagt ytterligere press på muligheten til å finne sammenhengende tid til forskning.

Forskerforbundet har krevet 1000 nye stillinger for å bedre arbeidsvilkårene, som ble svekket etter innføringen av kvalitetsreformen. Flere nye faste stillinger i sektoren, kombinert med det kommende generasjonsskiftet i akademien er en gylden mulighet til å rekruttere flere kvinnelige professorer. En mer målrettet likestillingspolitikk i akademien vil bidra til å redusere lønnsforskjellene mellom kvinner og menn.

I kampen om de kloke hodene er det sløsing av ressurser å ikke rekruttere flere kvinnelige professorer. Universitetet i Tromsø (UiT) har før blitt oppfattet som "det likestilte kvinneuniversitetet", og nåværende rektor Jarle Aarbakke har selv frontet likestilling i sin valgkamp. Vi forventer at UiT også på dette området viser seg som kreativt og fremtidsrettet.

BJARNE HODNE
LEDER I FORSKERFORBUNDET
ZLATAN DIKIC (ILLUSTRASJON)

Moderat står for handling!

Mars måned er godt i gang og vi nærmer oss tiden for studentstyrevalg. Dette er muligheten studentene har til å få sin stemme hørt ved Universitetet. Det er viktig at studentene bruker denne da man tross alt velger den personen som skal fungere som bro(bygger) mellom administrasjonen og studentene.

Moderat Liste

Moderat liste vil arbeide for og med studentene for å bedre studenttilværelsen. Vi mener at en studentstyreleder skal representere studentene, og ikke sin personlige politiske overbevisning. Partipolitikk har ingenting i studentpolitikken å gjøre, dette er de lokale ungdomspartiernes oppgave. Det er viktig å legge vekt på hva en studentstyreleder faktisk kan gjennomføre, og ikke love en masse ting som er utenfor studentstyrelederens rekkevidde. Nåværende studentstyreleder, Øyvind Johnson, har bevist at det faktisk er en rekke ting en studentstyreleder kan gjøre. Da regjeringen kuttet bevilgningene til studentbarnehagene, kontaktet studentstyrelederen kommunen og

fikk 700 000 kr i øremerkede midler til studentbarnehagedrift. Resultatet ble at egenandelen for studenter med barn i barnehage er redusert med 100 kroner i stedet for en økning på 240 kroner i måneden.

Karrieresenteret

Det viktige i denne sammenheng er ikke å skryte av hva vi har fått til, men hva vi vil få til. Vi har gjort mye, men vi vil gjøre mye mer! Vi vil styrke karrieresenteret slik at det blir mer effektivt og kan gi et enda bedre tilbud til studentene. For å få til dette, ønsker vi at karrieresenteret flyttes til en mer sentral plass på campus slik at det blir lettere tilgjengelig for studentene. Vi vil også arbeide for at det blir arrangert flere arbeidslivsdager ved universitetet, da den som ble gjennomført i høst var en enorm suksess. For å få til dette er det viktig at karrieresenteret har en økonomi som tillater dem å veilede studenter ut i arbeidslivet.

Moderat liste ser med skeptiske øyne på de stadig økende kantineprisene og vil samarbeide med SiTø for å finne frem til en løsning som tillater kantine å gi

oss et like godt tilbud som i dag, men med priser som er levelige for den jevne student.

Internasjonalisering

Moderat Liste er tilhengere av økt internasjonalisering ved UiT. Det er viktig for studenter å ha muligheten til å oppleve studietilværelsen i andre land og ved andre institusjoner. Derfor ser vi det som viktig for UiT å ha mange og gode utvekslingsavtaler - dette vil styrke UiTs posisjon som et attraktivt studiested, samtidig som det gir studentene mulighet til å styrke sin faglige kompetanse. Universitetet skal ikke bare sende sine studenter ut, men må også være et attraktivt sted for utenlandske studenter å komme til. Det er dyrt å flytte til et nytt sted, og spesielt til en by som Tromsø. Utenlandske studenter må bruke enorme summer på bl.a. vinterklær og kjøkkenutstyr.

Moderat liste ønsker å fortsette med å samle inn vinterklær til internasjonale studenter. La dem slippe å bruke begrensede midler til klær de bare kommer til å ha bruk for det semesteret de tilbringer i Tromsø! Samtidig ønsker

vi å tilby alle internasjonale studenter en startpakke bestående av nødvendig kjøkkenutstyr. Dette er noe som ikke koster oss nordmenn med Lånekassen i ryggen en krone, men gjør det mulig for mange internasjonale studenter å kunne bruke mer av pengene sine på å oppleve, snarere enn å overleve, Tromsø. Tiltak og gode ideer er avhengig av at noen kommer med dem, ikke hvorvidt de er kledd i blåslips eller palestinaskefjerd; stem for handling - stem Moderat liste!

ANDREAS WILLERSRUD

Moderat Liste

Tromsøstudent + barn = dårlig

Tromsø skal være Norges beste studentby. I Tromsø har vi et fantastisk uteliv, vi har nærhet til forelesere og medstudentene. Vi får studentbolig til en rimelig penge og nå har AUF sammen med Arbeiderpartiet fått bussprisene ned. Det burde jo være helt fantastisk å være student i Tromsø. Jo da, det er det. Så lenge man ikke har barn. Tromsø kan ikke kalle seg en by for studenter med barn, langt ifra. Tromsø er nok den byen hvor det er vanskeligst å være student med barn. Skal det være slik at når man får barn, så må man vurdere om man fortsatt har råd til å være student? En av de største ekstrautgiftene man har som småbarnsforeldre er uheldigvis, barnehageplass. I Tromsø er vi så heldige

at vi har full barnehagedekning og man får plass i studentbarnehage, dersom man ønsker det. I Tromsø koster det 2080 kr i måneden for å ha et barn i studentbarnehage, det er heller ikke slik at man får så mye tillegg fra Lånekassen til å dekke slike ekstrautgifter. I Bergen og Oslo koster det ca. 600 kr for samme opplegget. Med andre ord 1400 kr mindre. Hva er det som gjør at Tromsøstudentene skal bli ruinert dersom man skal ha barnehageplass?

Et viktig prinsipp i høyere utdanning er at alle skal ha reell mulighet til å ta høyere utdanning, uavhengig av økonomi, bakgrunn eller sosial status. Det er blodig urettferdig at det skal

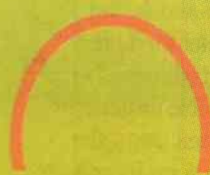
være så store lokale forskjeller når det kommer til barnehageplasser. I tillegg så klarer studentbarnehagene i Tromsø å gå i underskudd, sammen med det meste Studentsamskipnaden foretar seg. Hvordan er det mulig? Jeg stiller spørsmålsteget ved styringen av samskipnaden. Når Oslo og Bergen klarer å ha 1/3 av Tromsøprisen på barnehage, men samtidig går i pluss, så må det ha noe å gjøre med styringen å gjøre. For meg virker det ikke som om Studentsamskipnaden i Tromsø er ute etter å finne de beste løsningene for studentene, for meg virker det som et skip som har mistet kursen for lengst.

I dag er det veldig mange studenter som

velger kommunale og private alternativer til barnehage og det er vel kanskje ikke så rart. Det er kun snakk om 150 kr i prisforskjell. Det lønner seg rett og slett ikke å ha studentbarnehage. Når man i tillegg har full barnehagedekning mener jeg det blir et hån mot studentene å ha studentbarnehager. Det er så ekstremt misvisende. Jeg vil at mitt barn skal ha like forutsetninger som barn av studenter i Bergen. Men slik kan det dessverre ikke bli; ikke så lenge vi velger å studere i en by som overhode ikke tar for seg de utfordringer man har som studentfamilie. Ikke så lenge Tromsø ikke vil være en by for studentfamilier.

CECILIE TERESE MYRSETH

Tromsøstudentenes AUF og småbarnsmor

PS
portalen
<http://ps.uit.no>

-Tøff studiehverdag?
Psykologisk rådgivning et
tastetrykk unna.

40%
rabatt for studentar

■ Dag og Tid ønsker å gje lesarane sjansen til å sjå kva ulike aktørar verkeleg gjer.

■ Dag og Tid prøver å presentere dei langaiktige følgjane av ulike val samfunnet må ta.

■ Dag og Tid tek kulturen på pulsen og stiller dei interessante politiske spørsmåla.

■ I Dag og Tid er det høgt under taket og godt utsyn til hendingar utanfor landegrensene.

Eg tingar eit halvårsabonnement på Dag og Tid

Vanleg (620 kr.) Eg er student (372 kr.)

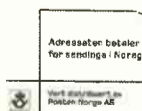
Namn: _____

Adresse: _____

Postnr./poststad: _____

Telefon: _____ E-post: _____

Telefon 21 50 47 47, Faks 21 50 47 49
Dag og Tid, Postboks 7044 St. Olavs plass, 0130 Oslo
tinging@dagogtid.no | www.dagogtid.no

DAG OG TID AS
Svarending 0091
0109 Oslo

Mens vi venter på Nord-Norgebanen

14. mars

Verdensteateret 19.00 Barbarenes invasjon Arr: Filmklubben	Kinoen, Teorifagbygget Bond, Woolf & Fightclub 19.00 Arr: Kvinnforsk	Hålogaland teater Den rimhårede og drømmeseeren - Ridn`oaivi ja nieguid oaidni 20.00 Arr: Beaivváš Sámi Teáhter	Kulturhuset, Lillescenen Live Foyn Friis 21.00 Arr: Jazzklubben	Skarven Vertshus Jan Eggum og Tonje Unstad 21.00 Arr: Viseklubben Spelt
---	---	---	--	--

15. mars

Kulturhuset, Lillescenen Hvilken rolle spiller Norge i Palestina? Innleder: Kåre Willoch 20.00 Arr: Internasjonalt seminar	Hålogaland teater Den rimhårede og drømmeseeren - Ridn`oaivi ja nieguid oaidni 20.00 Arr: Beaivváš Sámi Teáhter	Kulturhuset, Verkstedet Sivert Høyem & The Volunteers 21.00	Driv Odd Nordstoga 21.00
---	---	---	--------------------------------

16. mars

Kulturhuset, Storsalen Kamas 19.30 Arr: Tromsø symfoniorkester	Hålogaland teater Elements of Time 19.30 Arr: Carte Blanche	Verdensteateret Kinodager 21.00 Arr: TIFF	Kaos Serious Times 22.00
---	--	--	--------------------------------

17. mars

Driv Øyeblikkets overraskende still- het 13.00 Arr: Lørdagsuniversitetet	Verdensteateret 15.00 Magnolia Arr: Filmklubben	Kulturhuset, Lillescenen KontAK 18.00 Samtidsmusikkfestival	Hålogaland teater Elements of Time 18.00 Arr: Carte Blanche	Kulturhuset, Storsalen Maria de Buenos Aires 19.30 Tangoopera
--	--	--	--	--

18. mars

Verdensteateret Marie-Jo og hennes to el- skere 15.00 og 21.00 Arr: TIFF	Grønnåsen kirke Alfheimpolonesen av Karl Hall 18.00 Arr: Tromsø byorkester og TOF Janitsjaren	Circa Fattigfolket 21.00
--	---	--------------------------------

AB VIA

Hørt på desken:

- Hva slags bok er dette?
- Det er nyliberalt statsvitenskapelig bullshit!

Hørt på desken 2:

- Har noen sett dagens Klassekamp?
- Den er overalt i samfunnet, det er bare å se rundt deg.

Hørt på desken 3:

- Vil du lese dette?
- Ja, er det det samme som står her?

Utopia om fem år:

Kristo og Bæinna gir ut leksikon med 40.000 ting du må vite om fransk ost, vin og litteratur.

Utopia om ti år:

Valgkampen herjer. Denne gang konsentrerer listene seg om hvorvidt det nysådde gresset i labyrinten skal kalkes eller ikke. Sosialliberalerne mener i det minste at kalken bør være fair trade.

Utopia om tjue år:

Hip-hopgruppa Grunntvann gjør comeback. "Dette er en

hyllest til midtlivskrise, det er når du har gått tom før kvisa!" lyder første strofe i deres nye hit "Midtlivskrise".